

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnistvu:
za celo leto naprej K 22:40
za pol leta " " 11:20
za četrt leta " " 5:60
za en mesec " " 1:90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENE

Inserati:
Enostop. petlitrska (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Zboljšanje planinskih pašnikov.

Zadnjič smo pisali o potrebi planinske regulacije.

Drugo je izboljšanje lastninskih planin, in o tem se nam piše iz Bohinja:

Kakor že omenjeno, so te brez razlike zanemarjene. Bohinjske planine po naravni lepoti ne zaostajajo za švicarskimi, da v mnogem jih prekašajo. Posebno so divjeromantične planine v zgornji dolini. Najlepše, najbolj slikovite so planine: Uskovnica, Praprotnica, Zajamneči, Jelje, Velo polje, za Jezerom, Krstenica itd. in druge so po letu kakor gorske vasi. Ena lepša kot druga. Zajamneči bi smeli imenovati gorsko mesto. Kakor v Radovljici na trgu stoji stan nasproti stanu. Solastniki so Češnjani. Praprotnica je srenjska, Fužinarske planine so visoke planine — »Hochalpen« po večini. Obširne so, z mnogimi imeni. Popasejo jih v razdeljenem času.

Planine ob južnem gorovju so spodnjedoline. Skalovite so in senčne. Največja je planina Vogel, last Bistričanov. Planine na Suhi, za Poljanami, Osrešči popasejo prebivalci Bukove doline. Za Lico gonijo večinoma Brojani in Savičani. Planina za Črnogoro je last Ravharjev, za Šavnikom pa Rovtarjev.

Tu je omenjeno le nekaj planin, da se spozna, koliko sveta, koliko življenja je na njih.

In ta bogati svet je treba zboljšati. Kakor mora kmet zorati njivo, trebiti travnik, ravno tako je potreba, da otrebi planino in raztrosi po njej gnoj, z eno besedo, skrbeti mora za vzdrževanje in zboljšanje.

Nalogo važno, da, socialno delo ima izvršiti agrarna operacija.

Za Bohinjske planine se je z vso vne-mo zavzel okrajni glavar radovljiški Oton pl. Detela. On je povzročil, da je minolo leto po njegovem navodilu vitez pl. Pantz, referent v kmetijskem ministrstvu, v spremstvu gospodov agrarne operacije in nekaterih domačih pospešiteljev planinstva (župnika Pibra, župana Korošca) ob-hodil planine: Praprotnico, Uskovnico, Zajamneči in Javornik. Kaj laskavo se je izrazil o lepoti naših planin ter obljubil v obilni meri svojo pomoč.

Vsled dopisa okrajnega glavarstva z dne 16. decembra 1906, št. 23.771, so do-slej provocirali regulacijo planin: Češnja-ni, Koprivnikarji, Podjelci za planine: na Velem polju, Zajamneči, Jelje itd. Nadalje je provocirala regulacijo vas Bistrica za Vogel in Rovtarji za planino Šavnik. — Dela na Velem polju vodi agrarni inšpek-tor g. J. Pressel; pričel je že lansko jesen. Pravne razmere med lastniki planin urejuje gospod agrarni komisar dr. Ver-tačnik. Vsa dela na Velem polju pod Mi-šelem vrhom, Krstenici, Stari Poljani, za Jamniči so proračunjena na 42.000 kron. Treba je na teh planinah popraviti pota, poslopja: hleve, koče, sirarne, korita, lok-ve ali napajališča itd.

Tudi na planini Vogel se bo delo že letos pričelo. Vsa dela so proračunjena na 24.300 kron. Država je obljubila prispe-vati 60 odstotkov. Upamo, da bo tudi de-želja pospeševala to velevažno narodno-gospodarsko delo. Z veseljem pozdravljamo, da se je tudi naš deželni odbor že za-nimal za to delo.

Najnovejša politična poročila.

(Posebna poročila »Slovenca«.)

Italija se oborožuje.

Rim, 15. maja. Najvažnejša točka sedanjega parlamentarnega zasedanja je

kredit za narodno obrambo (difesa na-zionale). Najprej bo parlament dovolil po-višanje rekrutnega kontingenta. Ker od l. 1860. sem nobena vlada na Italijanskem ni imela tolike večine kakor sedanja, se pri tej priliki od leveice napovedane de-bate o dvestletni službeni dobi ni treba bati. Vprašanje o dvestletni vojaški službeni dobi še ni zrelo. Gladko bo šla tudi zahteva vo-jajske preiskovalne komisije, ki parlamentu predlaga, da dovoli 300 milijonov lir v različne svrhe. Parlament bo ta kredit brez dvoma dovolil. Razdelil se bo na 5 let, vporabil pa za topništvo in utrjevanje severovzhodne meje proti Avstriji. — Na ladjedelnici v Muggianu se grade nove podmorske čisto posebnega tipa, katerega je izumil ravnatelj Lauzenti od sloveče ladjedelske firme »Fiat« v Genovi. Te podmorske nimajo krogastega poprečnega prereza, kakor je dozda v rabi, temveč bolj podolgovati, ker imajo te ladje ciga-rasto obliko sedanjih torpedovk. Dolge bodo 42:84 m, široke 4:28 m, visoke 3:3 m, vsebina znaša 180 ton, sila eksplozijskih motorjev za vožnjo na morski površini 750 HP, za podmorsko vožnjo pa razvi-jejo elektromotorji 150 HP. Hitrost na morski površini bo znašala 15, pod mor-jem 7 milj. Posadka = 1 častnik, 14 mož. Primerjane z avstrijskimi podmorskimi, so nove italijanske boljše. Dve teh podmork bodo stacionirane v Benetkah, druge v Jakinu.

Nove kroglice.

Dunaj, 15. maja. Od vojaške strani se poroča: Sedanje kroglice naših repe-tirk niso v stanu prebiti oklepov, s ka-terimi se utrjujejo infanterijske pozicije v vojski. Zato je tehniški vojaški urad se-daj sestavljal novo kroglico, ki prebije vitko-viške oklepe od 3 mm na 1100 m daljave. V bližini bo v stanu prebiti tudi 20 mm oklep.

Björnson v Pragi.

Praga, 15. maja. Björnson pride v kratkem za tri dni v Prago. Osnoval se je odbor, da ga slovesno sprejme.

Nova stranka na Ogrskem.

Budimpešta, 15. maja. Minister Košut snuje novo stranko. Sedanja neod-visna stranka s svojo brezplodno politiko ljudstva ni zadovoljila; zato na Ogrskem od dne do dne bolj narašča socialna demo-kracija. Nova stranka, ki pa jo bodo sestavi-li zopet neodvisneži, bo v svojem pro-gramu naglašala predvsem gospodarske točke. Povdarjala bo: Podržavljenje po-uka, reformo magnatske zbornice, re-formo tiskovnega zakona, delavsko za-konodajo in reformo borze. Skupnost ar-made, zunanega zastopstva in nedotakljivost delegacij se bo priznavala. — Ra-zumni ljudje vidijo v teh težnjah čisto na-vadni mažarski hokus-pokus. Cesar je ba-je ta program že potrdil.

Hrvaščina — notranji uradni jezik v Dalmaciji.

Zader, 15. maja. Novi jezikovni zakon za Dalmacijo je že izdelan in se je že od namestništva predložil osrednji vla-di v potrjenje. Slednje je ba-je le formal-nega značaja, ker je načrt izdelan v spo-razumu z vlado. V glavnem določa načrt, da je v vseh uradih po celem Hrvaškem notranji uradni jezik hrvaški. Kar se ita-lijanščine tiče, se bodo italijanske vloge reševale v italijanskem jeziku, drugih kon-cesij Italijani ne dobé nobenih. V nemškem jeziku se bode uradovalo le z osrednjo vlado.

Cesar se zanima za bosanske razmere.

Dunaj, 15. maja. Včeraj je sprejel cesar v avdijenci novega sarajevskega pomožnega škofa dr. Šariča. Pri tej pri-liki se je cesar informiral o razmerah v bosanski škofiji in sploh kazal zelo veliko zanimanje za razmere v okupiranih pro-vincijah sploh.

Občni zbor telovadnega odseka S. K. S. Z. v Ljubljani.

V četrtek, 14. t. m., se je vršil občni zbor telovadnega odseka S. K. S. Z. v društvenih prostorih. Predsednik br. Podlesnik otvori sejo in pozdravi navzoče brate telovadce. Povdarja, da je bilo preteklo leto za naš odsek in telovadsko or-ganizacijo v obče velike važnosti. Ko je prebral zapisnik lanskega občnega zbora, je v tajnikovem poročilu našel stavek, v katerem naznanja tajnik, da obstojata po-leg ljubljanskega telovadnega odseka že dva druga odseka. Letos pa deluje že 23 telovadnih odsekov. To omenja zato, ker si sme ljubljanski telovadni odsek šteti v največjo zaslugo, da so ti telovadni od-seki delovali po istih načelih, kot si jih je začrtal prvi telovadni odsek. Ljubljanski telovadni odsek je pošiljal svoje vaditelje po drugih odsekih in tako je delo napredo-valo. V lanskem poročilu izreka tajnik že-ljo, da bi se prejšnje število podesetorilo. On pa izreka željo, da bi se to delo v pri-hodnjem letu ne podesetorilo, ampak vsaj podvojilo. Lahko rečemo, da danes, ko bratom telovadcem podajamo račun, da je bilanca našega dela povoljna. Vsi funk-cionarji so bili na svojem mestu. Da bi obstojalo to še nadalje, kliče krepek »Na zdar!«.

Nato poroča tajnik br. Puc sledeče: Telovadni odsek ima 43 rednih izvršujo-čih, 28 podpornih članov. Poleg teh je imel odsek 10 rednih članov (starejših go-spodov), ki so telovadili enkrat na teden v petkih. Pristopilo je v preteklem letu 23 rednih izvršujočih članov, izstopilo pa 20. Nekaj jih je šlo k vojakom, nekaj zopet drugam. Velika večina teh, ki so prene-hali telovaditi, pa je gotovo bila taka, da ni spadala zraven in bi morali gotovo iz-stopiti prej ali slej. V odsekovi telovadnici je imel svoje vaje tudi posebni borilni klub petih gospodov, ki so telovadili proti go-tovi odškodnini. Odsekov odbor je imel redno vsak teden v torkih sejo. Vseh sej je bilo v preteklem letu 41. V celi dobi svojega obstanka pa 60. Precej po lanski majski javni telovadbi smo izgubili telo-vadnega načelnika br. Perdana. Mesto njega je bil izvoljen podnačelnik br. Voj-teh Jeločnik.

Dne 7., 8. in 11. avgusta so zborovali slovenski in hrvaški dijaki v Zagrebu. Po-zdravili smo jih brzojavno. Pri letnem zborovanju S. K. S. Z. lansko leto na Je-senih so priredili že ustanovljeni telo-vadni odsek javno telovadbo. Ljubljanski telovadni odsek je poslal k tej javni telo-vadbi 18 članov, in 14 dečkov iz ljudsko-šolskega naraščaja. Prireditelj je pod vod-stvom našega brata načelnika Jeločnika prav srečno uspela. V mesecu oktobru se je pričelo s telovadbo starejših članov v petkih. Zaključila se je ta telovadba pre-tekli teden. — Meseca novembra se je ustanovila v Ljubljani »Zveza telovadnih odsekov«. Do takrat je vodil vse delo po drugih odsekih ljubljanski telovadni odsek. To delo pa je naraščalo. Nastala je tudi potreba, da se zagotovi po vseh telovad-nih odsekih enotnost. Zato pa je bilo treba tesnejše vezi — zveze, in ta se je usta-novila po ljubljanskem telovadnem odse-ku. Pripravljalni odbor je imel samo člane ljubljanskega telovadnega odseka. — Dne 1. decembra 1907 je šlo precej članov v Št. Vid, kjer je imel odbor Z. T. O. svojo sejo, in je priredil ljubljanski vaditeljski zbor v odnotni telovadnici poučen vzoren nastop. — 12. januarja t. l. se je nekaj čla-nov udeležilo javne telovadbe telovadne-ga odseka v D. M. v Polju, 26. januarja pa na Jesenicah, kjer je bila takrat odbo-rova seja Z. T. O. Pri javni telovadbi na Jesenicah je nastopilo tudi deset članov ljubljanskega odseka, ki so proizvajali va-je s skiji. — V mesecu januarju smo izpo-slovali od deželnega šolskega sveta, da

smejo v naši telovadnici telovaditi tudi srednješolski dijaki. — Tvrdka Vyndiš v Pragi nam je darovala dve sablji in vse potrebno za sabljanje. Z mesecem febru-arjem se je začelo pripravljajno delo za javno telovadbo 3. maja v Ljubljani. Pri tej javni telovadbi so bili zastopani vsi te-lovadni odseki. Javna telovadba, lahko re-čemo, je v vsakem oziru povoljno izpadla. Zvečer pri komerzu, ki mu je predsedo-val predsednik Z. T. O. br. dr. L. Pogač-nik, je sodelovalo pevsko društvo »Ljub-ljana« in pevski zbor S. K. S. Z., za kar se izreka še enkrat obema zahvala. — Po-vdarjati moram še to, da je ljubljanski te-lovadni odsek redno pošiljal učitelje-va-ditelje po drugih odsekih in da bi ti odseki marsikje ne mogli uspevati, ako bi ne bilo naših učiteljev. To je na kratko očitano moje poročilo. Na zdar!

Br. Vojteh Jeločnik poda nato blagaj-niško poročilo, iz katerega posnamemo, da je bilo v preteklem letu prejemkov 4715 K 66 h, izdatkov pa 4628 K 12 h; de-narja v gotovini je 87 K 54 h.

Predsednik br. Podlesnik se zahva-ljuje br. Jeločniku, ki je poleg svojega po-sla kot načelnik opravljal še blagajniško delo. Pripomni, da bi telovadni odsek iz svojih lastnih sredstev ne mogel izhajati, zato je navezan na podpore naših zavo-dov. V prvi vrsti omenja S. K. S. Z., ki je darovala telovadnemu odseku 1300 K, Vzajemno podporno društvo 440 K, Ljud-ska posojilnica 100 K. Vsem najiskrenejša zahvala! Povdarja, da visoka najemnina telovadnice zahteva, da se zanašamo na podpore. — Prebere potrdilo pregledoval-ca računov več. g. dr. A. Ušeničnika, ki je bil zadržan priti na zborovanje. Bla-gajniška knjiga in računi so se našli v redu.

Načelnik br. Vojteh Jeločnik poroča:

Podajam kratko poročilo načelstva o delovanju istega od zadnjega občnega zbora.

Telovadilo se je do meseca februarja vse dni v tednu, od tedaj pa se je opustila telovadba ob nedeljah, tako da se telo-vadi sedaj šest dni v tednu in sicer:

V ponedeljek popoldne naraščaj, zve-čer vaditeljski zbor,

V torek popoldne naraščaj, zvečer člani.

V sredo popoldne dijaki, zvečer dame.

V četrtek popoldne naraščaj, zvečer člani.

V petek popoldne naraščaj, zvečer starejši gospodje.

V soboto popoldne dijaki, zvečer klubi.

Vaditeljski zbor šteje 11 članov, in sicer: 7 vaditeljev in 4 aspirante; k vadi-telskim vajam hodita tudi dva brata iz D. M. v Polju in dva brata iz Mengša.

Rednih članov je sedaj 43. Nekaj čla-nov je med letom opustilo telovadbo, ne-kateri so odpotovali in se nastanili v dru-gih krajih, več pa se jih je vsled nepokor-ščine ali neuglednega obnašanja prisililo, da so izstopili.

V zadnjem času, posebno po naši zad-nji javni telovadbi je priglasilo svoj pri-stop več novih članov, katerih število bo pa gotovo še naraslo, ko dobimo novo, moderno opremljeno telovadnico, katera bo bržkone že letošnjo jesen gotova.

Statistika nam kaže sledeče:

Vaditeljski zbor je vadal 34 ur, po-vprečno število vaditeljev 9, skupaj 306; člani so vadili 109 ur, povprečno število telovadcev 26, skupaj 2834; starejši go-spodje so vadili 20 ur, povprečno število telovadcev 6, skupaj 132; dame so vadi-le 19 ur, povprečno število telovadk 7, sku-paj 133; dijaki so vadili 34 ur, povprečno število 18 telovadcev, skupaj 612; nara-ščaj je vadal 64, povprečno število telo-vadcev 20, skupaj 1280.

Vsega skupaj je se torej udeležilo v tem času telovadbe 5297 telovadcev in

telovadk, kar je jako lepo število glede na našo sedanjo majhno telovadnico.

Ljubljanski telovadni odsek je priredil oziroma sodeloval pri sledečih prireditvah :

Dne 25. avgusta 1907. je bila ob priliki občnega zbora S. K. S. Z. na Jesenicah javna telovadba, katero so priredili ljubljanski, jeseniški in šentviški telovadci; telovadilo je tedaj 70 članov in 14 članov naraščaja. Telovadba je prav lepo uspela in rodila to, da so se udeleženci iz drugih krajev jeli zanimati za telovadno gibanje.

Dne 10. novembra 1907., ko se je ustanovila »Zveza telovadnih odsekov«, je imel ljubljanski naraščaj v veliki dvorani »Uniona« vzorni nastop, ki je jako ugajal bratom drugih odsekov.

Ob priliki druge seje Z. T. O., ki se je vršila v Št. Vidu nad Ljubljano, imel je ljubljanski vaditeljski zbor vzorni nastop; izvajal je proste vaje in vaje na orodju; pri tretji seji Z. T. O., dne 26. januarja 1908. pa je zopet nastopil poleg jeseniških telovadcev, ki so priredili ob isti priliki javno telovadbo, ljubljanski vaditeljski zbor z vajami s kiji. Prvi kot drugi nastop vaditeljev je bil povsem zadovoljiv.

Dne 25. marca t. l. se je udeležil poleg drugih odsekov v velikem številu tudi ljubljanski telovadni odsek četrte seje Z. T. O. v Trzinu in sicer prvič v kroju.

Najlepša vseh točk je bila pač zadnja prireditev ljubljanskega odseka, namreč javna telovadba predpreteklo nedeljo. Javni nastop kakor tudi nastop telovadcev na ulici je bil naravnost imponanten, kar nam jasno dokazuje žalostno stokanje naših nasprotnikov.

Preteklo nedeljo pa se je udeležil naš odsek pešizleta šentviškega telovadnega odseka na Šmarno goro in v Šmartno.

Dalje imam poročati, da je ljubljanski vaditeljski zbor pošiljal na sosednje odseke svoje učitelje, in sicer:

Na Jesenice enkrat na teden, v Št. Vid začetkoma dvakrat, pozneje enkrat na teden, v Škofjo Loko enkrat na teden, v D. M. v Polje enkrat na teden, v Radovljico enkrat na teden, v Kamnik po enkrat na teden, v Trbovlje početkom enkrat na teden, pozneje pa so začeli sami telovaditi, v Horjulj enkrat na štirinajst dni in na Vrhniko tudi vsakih štirinajst dni; v Ljubljano pa so se prišli vaditi dvakrat iz Metlike in Celja in enkrat iz Cerknega, včeraj pa je prišel tudi brat iz Vipave, kateri ostane čez mesec dni pri nas. Za dalje časa pa so se poslali iz Ljubljane učitelji dvakrat v Trzin in enkrat v Idrijo.

To je moje poročilo, katerega blagovolji bratski odsek vzeti na znanje.

Br. predsednik se zahvaljuje br. načelniku za njegov trud in delo in povdarja, da je čisto gotovo, ako bi ne bilo br. načelnika, bi ne bilo toliko uspeha. Sam razume disciplino in ima veliko tehnično znanje. Poleg tega, da je poučeval tri večere telovadbo v Ljubljani, je hodil še en večer v Škofjo Loko. In v celem letu najdemo le par nedelj, katere je imel proste. Zahvaljuje se tudi br. vaditeljem in trdi, da se nikjer drugje ne dobi tako požrtvovalnih. Poleg tega, da so redno vadili v Ljubljani, so še redno vsak teden po dvakrat hodili po drugih telovadnih odsekih poučevati telovadbo. Zahvaljuje se zlasti bratom J. Jeločniku, L. Pavlinu in P. Kržanu, ki so poleg vsega dela vodili še telovadbo dijaštva, naraščaja, ženstva in starejših gospodov. Glede telovadnice omenja sledeče. Sedanja telovadnica je za nas premajhna, kakor tudi garderoba. Razni služni možje so se začeli zanimati za nas, in ti delujejo na to, da se sestavimo ne samo v najkrajšem času načrti za novo telovadnico, ampak, da se sestavi tudi konzorcij, ki bo to tudi gmotno podprl. Na ta način bomo dobili novo moderno opremljeno telovadnico, ki bo ustrezala vsem potrebam. Vsem najiskrenejša zahvala.

Temu so sledile volitve. Skoro soglasno so bili izvoljeni: predsednik br. Ivan Podlesnik; podpredsednik br. Fran Terseglav; tajnik br. Franc Puc; blagajnik br. Albin Poljanec; odbornika br. Venceslav Bonač in br. Leopold Pavlin; načelnik br. Vojteh Jeločnik. Pregledovalcema računov sta bila izvoljena: veleč. g. dr. Aleš Ušeničnik in br. Anton Volta.

Izvoljeni odborniki izjavijo, da sprejmejo poverjena mesta.

Pri slučajnostih stavi br. predsednik Podlesnik predlog: Že pri prvem občnem zboru nas je sililo, da smo se hoteli zahvaliti možu, ki je vedno pospeševal naše delo. Celotno preteklo leto nam je pomagal s svojimi nasveti in njegovo zanimanje za našo organizacijo nam vzbujala hvaležnost. On je tudi tisti, ki je sprožil misel o naši novi telovadnici in ki tudi skrbi, da se bo sestavil konzorcij, ki bo to misel udelestvoval. Zato predlagam, da imenuje telovadni odsek S. K. S. Z. svojim častnim članom velečastitega gospoda kanonika Josipa Šiška. — (Predlog se sprejme z burnim odobravanjem.)

Br. Rado Šturm predlaga, naj se sestavi trobentaško četo in osnuje nekako trobentaško šolo.

Br. Podlesnik prosi, da se ga pooblasti, da sproži ta predlog pri zvezinem odboru, ker se to tiče tudi drugih telovadnih odsekov. (Se sprejme.)

Pri slučajnosti so se še oglasili bratje: Fr. Terseglav, M. Dachs, V. Jeločnik in dr. L. Pogačnik.

Nato zaključil brat predsednik zborovanje ter pozivlje brate telovadce naj vztrajajo v svojem delu in jim v to kliče — na zdar !

Sprejem slovenskih lurskih romarjev v Inomostu

(Izvirno poročilo »Slovincu« iz Inomosta.)

Z veseljem in nestrpnostjo smo pričakovali mala peščica tukajšnjih Slovincov dneva, ko se popeljejo tod skozi Inomost naši vrli rojaki v svetovnoznani Lurd. Ravno v terek jutraj, že ob štirih sta pripisala vlaka preko visokega Brennerja s slovenskimi romarji ter se tu v Inomostu ustavila le za malo ur.

Kako nam je utripalo srce radosti, ko so izstopili in ko smo zazrli v svoji sredi toli številne rojake, med njimi i premil. g. knezoškofa, g. dekana iz Moravč, Kamnika, duhovnega vodjo romanja g. župnika Kalana in tudi toliko drugih gosp. duhovnikov. Sicer tako tuji smo se čutili naenkrat domače na tujih tleh, ko smo zopet čuli vsenaokoli le milo našo materinščino.

In romarji, kako so bili živahni in veselih lic, dasi so se vozili celo dolgo noč. Prav nič se jim ni poznala naporna vožnja, ko smo korakali v mesto, da g. duhovniki opravijo v raznih cerkvah svete maše. Večji del je šel v univerzitetno cerkev, kjer je premil. gosp. knezoškof daroval sv. mašo ter obhajal mnogo romarjev. Po dolgem času pa smo zopet čuli lepe slovenske cerkvene pesmi, ki so se gotovo prvič tu gori razlegale po prostrani in veličastni cerkvi.

Po sv. opravi in po zajutru razkazovali smo romarjem po številnih zgodovinskih spomenikih toli znamenito mesto. Prav divno krasno jutro je bilo zato kot nalašč. Znamenita dvorna cerkev z mnogimi kipi raznih kronanih glav in s prekrasnim grbom cesarja Maksimilijana I., svetovnoznana zlata strešica itd., okrog mesta pa mnogo občudovane, veličastne s snegom pokrite gore, ki se jedva dva kilometra zračne črte vseokoli orjaško dvigajo v modro nebo, lepo zeleno sredogorje, posejano z belimi cerkvicami in premnogimi hoteli, zgodovinsko važna gora Izel izza francoskih vojsk, vse, vse jih je zanimalo in privlačilo.

Veseli in prav srečni smo bili, domači med domačini. A prehitro le je prišel čas odhoda. Treba je bilo oditi na kolodvor, romarji so vstopili v vozove, še nekaj besedij, še zadnji pozdrav in že sta oddrdrala vlaka proti zaželenemu Lurdu. H.—

Dnevne novice.

+ **Dr. Stojan kanonik.** Znani parlamentarec dr. Stojan je imenovan za kanonika olomuškega kapitla. — Novemu kanoniku, ki se je iz prijaznosti do Slovincov naučil tudi slovenskega jezika, kar je pokazal tudi na II. katoliškem shodu, iskreno častitamo!

+ **Slovenski lurski romarji na potu.** Iz Toulouse smo dobili včeraj zvečer br. zobjavko: »Krasno vreme, izborna postrežba, Francozi jako prijazni. Vse je v veseljem pričakovanju svetega cilja.« — Prvi vlak slovenskih romarjev se je pripeljal v Lurd včeraj zvečer ob 8. uri 30 minut, drugi vlak se je pa pripeljal v Lurd ob 9. uri zvečer.

+ **Shod v Šmartnem pri Litiji** bo v nedeljo popoldne. Na shodu govori deželni poslanec gosp. Jožef Mandelj.

+ **»Slovenski Narod« in »Świat Stowiański«.** Letošnji majnikov zvezek uglednega krakovskega dnevnika piše o »Slovenskem Narodu«, da se isti nikdar ne trudi, da bi si pridobil popolno poznavanje poljskih razmer, in zato rad, kadar le more, Poljakom kaj prišije. »In tako prinaša v št. 92. »izviren dopis iz južne Rusije« pod naslovom »Jezikovno vprašanje na Ruskem«, tičoč se poljskih zadev. V tem dolgem dopisu nahajamo take cvetke: V okrajih z mešanim prebivalstvom so poljski in ruski kmetje živeli mirno med sabo in se družili v zakonskih zvezah, ne da bi se brigali za verske razlike. To je bilo księzom (katoliškim duhovnikom) trn v peti. Nahajskane čete so napadle pravoslavne cerkve in jih pustile, popi pa so morali bežati, da si rešijo življenje.« Tu dostavlja »Świat Stowiański«: »Kolikor besedi, toliko laži.« — »Tu se je zopet pokazalo, da je poljsko gibanje na Ruskem predvsem rimsko-klerikalno,

a še-le v drugi vrsti narodno«... »In zgodilo se je nedavno, da je v holmski guberniji«, »Świat Slow.« pripominja: »Take gubernije še do danes niti ni!«. »k pravoslavnemu škofu Evlogiju, poslancu v dumi s Holma, je prišla deputacija poljskih kmetov s prošnjo, da jih ščiti proti panom, katerim morajo plačati težke pristojbine za najem zemljišč.« — »Świat Slow.« pristavlja: »In zopet same laži!« — Govoreč potem o famoznem političnem katekizmu, ki so ga baje Poljaki širili med ljudstvom in glasom katerega hočejo Poljaki ustanoviti na razvalinah Rusije kmalu neodvisno Poljsko, segajočo od morja do morja, citira dopisnika: »To ni več narodni šovinizem, to je že blaznost« ter dostavlja: »Tako sklepa poln naivnosti sotrudnik »Sl. Naroda« (nočemo ga namreč dolžiti zle volje), ki je pridno pobiral vse najodtarnejše in najnesramnejše laži »Nov. Vremena«, »Rossije«, »Moskovskih Vjedomosti« in drugih organov tiska, ki se enako kronično ogibljuje resnice«... Nadalje izhaja iz dopisa, da je poslanec Korwin-Milewski Rus!! Tako dobro znanje o Poljaki poseduje liberalni »Slovenski Narod« skoro vselej. In vendar imajo liberalci v svojih sprednjih vrstah poslanca Ivana Hribarja, župana ljubljanskega, ki rad velja za velikega slovanofila, ki se je že pred daljšim časom seznanil z ruskim jezikom in se v prošlem letu naučil menda tudi poljski; mogel bi torej pri le malo dobri volji naznaniti uredništvu »Slovenskega Naroda«, s katerim je v bližnji dotiki, odkod naj črpa znanje o Poljaki, najmanj pa obrniti pozornost na to, da ni ravno posebno primerno, če so za liberalen list edini vir znanja o razmerah ruskih in rusko-poljskih skrajno reakcionarni ruski časniki. Častitamo!

Slovenska šola v Aleksandriji je dobil od Dunaja 1250 K državne podpore za prvo leto. V prihodnje pa dobi vsako leto 250 K. Odbor društva za ustanovitev in vzdrževanje slovenske šole v Aleksandriji izreka blagima gg. poslancema Vukoviču in dr. Šusteršiču, ki sta s svojo vplivno besedo dosegla to podporo naši šoli, svojo najprisrčnejšo zahvalo!

+ **Cvetje s polja svobodomiselnega.** »Mladost«, glasilo poštene slovenske mladine iz vseh stanov, je našim liberalcem, radikalcem, svobodašem, mokračem itd. itd., občutno zmešala glave. Gruntajo in tuhtajo, kaj bi spriču našega tako živahnega mladinskega gibanja počeli. V zadnji »Omladini« je nekdo nevesekdo izprožil misel, naj tudi liberalni akademiki organizirajo kmečke fante! Kaj bi izgubljali besedi o takem načrtu! Naša poštena mladina bo take »izobraževalce« na prag postavila. V isti »Omladini« priznava nekdo z ozirom na »Zoro«, ki je razkrinkala v daljši vrsti člankov brezverstvo radikalnih dijakov, da omladinaiš sploh nobenega prepričanja in enotnega naziranja nimajo! Tako-le piše: »Radikalci prepuščamo razumu in vesti posameznika, da si ustvari podrobno sliko svojega razmerja do sveta.« Taki ljudje, ki toraj nimajo nobenega prepričanja, ampak, kjer vsak misli lahko, kar se mu poljubi, ne bodo učili naše kmečke in delavske mladine, kaj in komu naj veruje! V ravnoisti »Omladini« beremo na strani 36. tudi sledečo nevenljivo duhovitost: »Omenjamo, da ravno na tem polju (kar se tiče posameznih ver) poznamo nešteto absolutnih resnic. Ergo so in morejo biti te resnice le subjektivne!« Dobri prijatelji: nešteto absolutnih resnic ni, ampak samo ena je absolutna. Že dve absolutni resnici sta nesmisel, kaj še več! Sklep, da so vse resnice le subjektivne, ker so vse absolutne, je tak logični kozel, da ga naš um ne prebavi zlepa. S takimi neslanostmi se boste pri ljudstvu le blamirali.

+ **Zmaga S. L. S. v Grgarju na Goriškem.** V četrtek 7. t. m. so se vršile v Grgarju občinske volitve. S. L. S. je zmaga v dveh razredih, agrarci v enem. Dosedanji župan Doljak je popolnoma pogo-rel. Bil je zanj to pravi sodni dan. — Slava vrlim in zavrednim volivcem!

+ **Goriški Slovenci pri jubilejnim sprevedu na Dunaju.** Goriški Slovenci bodo pri jubilejnim sprevedu na Dunaju zastopani v narodnih nošah po odposlanstvih iz Soče, Loga in Trente na Bovškem.

+ **Premeščenje v gozdarski stroki.** Premeščenji so: Gosp. Emil Puppis, c. kr. gozdni nadkomisar, iz Sinja v Tolmin, g. Viktor Presl, c. kr. okrajni gozdar, iz Postojne v Tolmin, gosp. Anton Komel, c. kr. okrajni gozdar, iz Tolmina v Gorico, in g. Hubert di Centa, c. kr. gozdar, iz Gorice v Postojno.

+ **Nagle smrti** je umrl v Aleksandriji Dalmatinec g. Aleksander Ruscovich. Bil je jako vzgleden rojak in tudi odbornik društva za našo šolo. N. p. v m.!

+ **Električni tramvaj Trst - Trzin.** Konzorcij, ki mu je na čelu dr. G. Dompieri, je vložil prošnjo za koncesijo radi gradnje električnega tramvaja, ki bi vodil iz Trsta mimo vasi Kontovelj, Prosek in

Sv. Križ v Trzin. Ker pa nek drugi konzorcij prosi za gradnjo takega tramvaja ob morski obali, imeli so prebivalci gori omenjenih vasi prešlo nedeljo dva shoda, in sicer na Proseku in Kontovelju, ter so sklenili resolucijo, ki pozivlja vlado, da v interesu omenjenih vasi čim prej podeli dr. Dompieri in tov. zaproseno koncesijo. S tramvajem bi se pomnožil tujski promet, a tudi delavci bi imeli udobne zveze s Trstom, kamor hodijo za zaslužkom.

+ **Odborova seja »Matic Slovenske«** dne 13. maja t. l. — Predsednik javi, da bo občni zbor dne 25. maja ob 8. uri zvečer. Zemljevid bo izdelan do sredine avgusta t. l. Ekscerpiranje Pleteršnikovega slovarja, glavna priprava za izdanje tehniškega slovarja, bo dovršeno do konca oktobra. Pravdo z gosp. prof. Jesenkom radi Knezovih delnic »Narodne tiskarne« je »Matica« v drugi instanci izgubila, a je sprejela ponujeno ji poravnavo; gosp. profesor Jesenko prepušča »Matici« tožno svoto 1110 kron ter plača svoje stroške. Sprejme se nekaj rokopisov, drugim se določijo ocenjevatelji. Na podlagi došlih ofertov se določijo tiskarne za tisk publikacij, za katere je bil razpisan natečaj; za eno knjigo se naknadno razpiše natečaj. Za tekoče leto je plačalo članarino že 781 članov, na novo je pristopilo 84 in en ustanovnik.

+ **Državna konjerejska darila za kobile in žrebice**, ki se bodo leta 1908 delila na Kranjskem. Na Kranjskem se bodo leta 1908 delila državna darila za konjsko rejo: a) za kobile z žrebetom, ki še sesa ali je že odstavljena; b) za mlade zaskočene kobile in c) za žrebice v naslednjih devetih konkurenčnih postajah: dne 27. julija 1908, ob 9. uri dopoldne v Postojni za konje žrebčarniškega plemena; dne 28. julija 1908, ob pol 3. uri popoldne v Domžalah za konje mrzlokrvnih plemen; dne 30. julija 1908, ob 9. uri dopoldne v Lescah za konje mrzlokrvnih plemen; dne 31. julija 1908, ob 9. uri dopoldne na Bohinjski Bistrici za konje mrzlokrvnih plemen; dne 4. avgusta 1908, ob 8. uri dopoldne v Kranju za konje mrzlokrvnih plemen; dne 5. avgusta 1908, ob 8. uri dopoldne v Škofljici za konje žrebčarniškega in mrzlokrvnega plemena; dne 26. avgusta 1908, ob pol 10. uri dopoldne v Ribnici za konje žrebčarniškega plemena; dne 27. avgusta 1908, ob 8. uri dopoldne v Mokronogu za konje žrebčarniškega plemena; dne 28. avgusta 1908, ob 8. uri dopoldne v Št. Jerneju za konje žrebčarniškega plemena.

+ **Iz Novega mesta** se nam poroča dne 7. maja: Danes je imelo »Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb« svojo osnovno sejo. Izvoljeni so gg.: Kot načelnik prošt dr. Elbert, podpredsednik dvorni svetnik Gerdešič, zapisnikar sodni kancelist Iv. Zupančič, njegov namestnik župan J. Zirc, blagajnik vodja R. Dolenec, njegov namestnik odvetnik dr. Schegula. Poleg teh gospodov so še v odboru sledeči gospodje: deželnosodni nadsvetnik A. Smola, okrajni glavar baron Rechbach, mestni župan pl. Sladovič, nadučitelj Gebauer in šolski voditelj o. Gotard Podgoršek. Namestnika župnika gg. Podboj in Smidovnik. Računska pregledovalca gg.: sodni tajnik Bučar in trgovec Barborič. Za posamezne občine novomeškega okrajnega sodišča sta bila v smislu § 21. društvenih pravil imenovana po dva zaupniki za vsako občino, ki imata pravico v slučajih svoje občine udeleževati se sej in posvetovanja. Društvo ima že nad 150 članov, med njimi mnogo ustanovnikov. Velestavno predsedstvo c. kr. nadsodišča v Gradcu je ustanovitev tega društva z velikim veseljem vzelo na znanje in velestavna c. kr. deželna vlada tega društva ni prepovedala in pravila potrdila.

+ **Trust mizarskih mojstrov** je na Dunaju z ozirom na zgradbo tribun za jubilejni spreved. Pripravljalni odbor bo veljal sedež na tribuni 7 K, z dekoracijo 8 do 9 K! Še l. 1904 so take sedeže dunajski mizarski mojstri delali po 1 K 75 v. Z ozirom na ta pritisk od dunajskih mizarskih mojstrov bodo sedeži na tribunah jako dragi.

+ **O novi cesti Sv. Križ - Catež** moramo že tretjič v »Slovincu« pisati. Dvakrat smo že tožili, v kakšnem groznem stanju je ta cesta. V prometu je domala pol leta, a nič se ji ne pozna, da bi se po njej vozilo. Kamenje, ki je na cesti, se tudi nikdar utrlo ne bo. Spustiti se je mogoče na njo le s konji, a tudi zanje je mučiteljica; vprege z govejo živino še ni bilo na tej cesti. Vprašamo cestni odbor litijski, kdaj se misli zganiti, in cesto prirediti za splošni promet. Čudno, za politične demonstracije se dobi dovolj časa, za občekoristno delo, ki ga nalaga dolžnost, ni časa. Vprašamo dalje cestni odbor, zakaj ne plača cestariju toliko, da bi vsaj enkrat na teden prišel po cesti pogledat? Pet tednov so delavci že na cesti, pa še niso videli cestarja na njej; ali je bil

prej katerikrat, ne vemo, pozna se ne. V kakšnem stanju morajo biti ceste pri takih razmerah, si vsakdo lahko misli.

— **Slovenski organisti in pevovodje!** Prva odborova seja bode v mesecu juniju v Ljubljani. V tem mesecu ni mogoče, ker je vsak organist zadržan radi majnikove pobožnosti. Og. odborniki se prosijo, da se vsi udeležijo, ker se bodo razpravljale važne stvari. Iz svoje srede bo tudi odbor izvolil blagajnika in tajnika. Kdaj in kje da bo seja, se pravočasno naznani. Gospodje tovariši organisti in pevovodje! Vpišite se vsi v to društvo, kateri se še niste, noben naj ne izostane, kateri nosi to ime, kajti to društvo je pomenljivo za vsakega posameznega. Tudi preč. duhovščina naj bi bila zastopana!

— **Poštni urad Banjaloka na Kranjskem** imenoval se bo počenši s 15. majem t. l. »Nova Sela na Kranjskem«.

— **Trdnjavska poveljništva** v Bosni in Hercegovini. Vojna uprava je ustanovila za tri velike trdnjave: Sarajevo, Mostar in Trebinje, posebna trdnjavska poveljništva.

— **Slike kralja Petra I. v Bosni.** V Zenici so začeli nositi neka klubska znamenja s slikami srbskega kralja Petra. Takih znamenj se je baje mnogo poslalo v okupirane zemlje. Ali dela to zopet kak »agent provocateur«?

— **Dalmatinska umetniška razstava** se otvori sredi avgusta meseca v Splitu. Splitska občina prispeva v to svrhu 1000 kron.

— **Smoldnišnica je razletela** V torek, ob 3. uri in pol popoldne je zletela v zrak smoldnišnica pri severnem taboru poleg Mostarja. Hiše so se več kilometrov daleč močno potresle in popokale so vse šipe na oknih. Eksplozija je povzročila mnogo škode.

— **Dve mesti elevov** sta razpisani pri glavnem poncevni uradu na Dunaju z letno podporo 1200 K. Pravico do teh mest imajo dovršeni tehniki, ki so študirali tehniško kemijo, in dovršeni rudarski akademiki. Prednost imajo oni, ki znajo tudi italijanski. Prošnje je poslati na glavni poncevni urad na Dunaju.

— **Seja pravoslavne saborskega odbora.** Saborski odbor je imel v sredo sejo v Karlovcih. Predsedoval je upravitelj škof Bogdanovič. Določen je dnevni red narodnega cerkvenega sabora, ki bo v kratkem sklican. Najvažnejša točka dnevnega reda saboru bo volitev patrijarha. Sklepe saborskega odbora naznanijo metropoljskem svetu, ki se sestane dne 16. t. m. ter naprosi vladarja za dovoljenje, da sme sklicati srbski narodni cerkveni sabor.

— **Arhiv vojne mornarice** prenesejo iz Trsta na Dunaj, in sicer iz previdnosti, da bi isti v slučaju napada na Trst ne prišel v roke sovražnikom.

— **Steklega psa** so zalotili v Čučerju na Hrvatskem. Zaradi tega je proglašen v občini Sesevete 40-dnevni pasji kontumac.

— **Ubil se je pri železniški zgradbi** pri Dulah na Dolenjskem 50letni Leopold Pust.

— **Ustanovljenje brzajavne službe na c. kr. poštne uradu Grosuplje.** Dne 10. majnika t. l. uvedla se je na c. kr. poštne uradu Grosuplje v političnem okraju Ljubljana brzajavna služba z omejenim dnevnim službenim časom.

— **»Austro-Americana«** vabi zastopnike listov na vožnjo z velikim parnikom »Martha Washington«. Vožnja se vrši po tržaški luki dne 23. t. m. dopoldne. Popoldne odplove parnik z izseljenci v Ameriko.

— **Jubilejne znamke po 10 vinarjev** pridejo koncem tega meseca iz prometa. Vzrok je baje to, ker se baje da na teh znamkah zbrisati poštni pečat.

— **Klic iz krogov vojaških rezervistov.** Po listih kroži naslednje: Več rezervistov, ki so se lansko leto skozi 21 dni mučili pri vojaških vajah na zlovestnem cesarskem manevru med 3. in 14. zborom, je soglasno izrazilo željo, naj bi vsi naši kmečki poslanci odločno in žilavo delali pri vojnem ministrstvu v tem smislu, da letos ob priliki cesarskega jubileja počivajo vojaške vaje sploh in se letnikom 1899., 1901. in 1903. odpustijo za prihodnje leto. Naša želja je v tem bolj opravičena, ker smo po večini kmečki sinovi in ker smo tak že lani osem dni nad običajno dobo delali vojaške vaje. Lepše in dostojnejše bi se gotovo obhajalo 60 letnico cesarjevega vladanja, ako bi počivalo vse orožje, to pa ako bi toliko in toliko vojakov-trpirov se v največji vročini palilo in mučilo a prazen nič. Imenovani letniki se bodo otovo z največjo hvaležnostjo in spoštovanjem spominjali na leto 1908., v katerem naš dobrotljivi cesar obhajal takoj redki biley in se pri tej priliki blagohotno spomni tudi tistih, ki mu v njegovi suknji služijo zvesto in vdano.

— **Namestnik v Dalmaciji.** Iz Zadra je poročal, da dvorni svetnik Simonelli

dela na to, da bi kandidiral poslanec dr. Ivčević za mesto dalmatinskega namestnika. Dr. Ivčević bi bil pripravljen sprejeti mesto.

— **Poizkušen umor in samoumor.** Pekovski pomočnik Fran Kraljič, ki je v torek v Zagrebu streljal na natakario Milko Krstnik in potem sam sebe smrtno obstreli, je v sredo popoldne umrl. Krstnikova se nahaja še vedno v veliki nevarnosti.

— **Aretirali so v Gorici** 25 letno Katarino Sedej iz Idrije ter jo peljali v Gradec, ker jo išče tamkajšnja sodnija; na sumu je, da je tam nekaj ukradla.

— **Urednik madžarskega lista na Reki obsojen.** Oskar Fodor, urednik »Magyar Tengerparta« (»Madž. Primorje«) je bil včeraj policijskim potom obsojen v 70 K globe in odvzetje orožnega lista, ker je streljal na ulici iz samokresa, ne da bi bil napaden ali v nevarnosti. Obravnava se je vršila v Fodorovi odsotnosti. Zahteval je namre, da ga sodi nek drug uradnik. Ko se tej želji ni ustreglo, je izostal od razprave in bil kontumiciran.

— **Strašen samoumor.** Včeraj, 14. t. m., zjutraj, je slišal nek uslužbenec južne železnice blizu Miramarja, ko se je vozil mimo tovorni vlak, ki odhaja ob treh proti St. Petru, strašen krik. Ko je vlak odšel, pohiti na kraj, od koder je slišal vpitje, ter najde tam na progi ležati vsega v krvi neznanega moža, ki so mu manjkali leva noga in trije prsti leve noge, dočim se je desna roka le malo držala trupla. Hitel je v Miramar, od koder so telefonirali po lokomotivo, ki je nesrečneža prepeljala v bolnišnico. Okrog poldne je umrl. Nek sodnik pokojnikov je izjavil, da je samoumorilec 33letni Ivan Frančič, pristojen na Ogrsko.

— **Čitalnica v Drenovi pri Reki.** Reška podobčina Drenova je zaprosila vladu, da ji odobri pravila za »Čitaonico«. Italijanski listi se jezijo in so presenečeni, ker da se v tem kraju dosedaj ni poznalo hrvaške agitacije.

— **Izginil je Luka Špraič,** trgovski agent iz Zagreba. Dne 11. t. m. je zapustil stanovanje in se do danes ni vrnil.

Štajerske novice.

Š **Slov. kršč. soc. zveza** za Štajersko se obrača do slovenskih rodoljubov s prošnjo, da bi ji blagovolili darovati knjige pripovedne in gospodarske vsebine, ki jih potrebuje za snovanje javnih knjižnic ob meji in za osrednjo knjižnico v Mariboru. Posebno prosi S. K. S. Z. za leposlovne knjige odličnejših slovenskih pisateljev, oziroma jih tudi nakupi. Imena darovalcev se bodo objavila.

Š **Ljutomer.** V nedeljo dne 17. maja popoldne ob 3. uri priredi »Slov. kmečka zveza« v Ljutomeru javen društven shod v prostorih gosp. Vaupotiča. Na dnevnem redu so razna važna gospodarska in politična vprašanja. Govorijo gg. državna poslanca Roškar in dr. Benkovič, Meško in Štuhec. Kmetje viničarji, naj ne bo nobenega med Vami, ki bi se ne bil udeležil tega shoda. Vsi na shod!!!

Š **Za S. K. S. Z. na Štajerskem.** Gosp. kaznilnični kurat Jakob Fink je daroval mesto venca na grob gosp. župnika Ledineka za S. K. S. Z. 10 K. Lepa hvala! Ta zgled je vreden posnemanja. Dalje so še darovali gg.: Iv. Hauptman, kaplan v Kamnici 1 K, nadžupnik Lenart v Smartnem 4 K, župnik Pečnik iz Podgorja 2 K, mestni župnik Čížek iz Slov. gradca 2 K, župnik Sigl iz Terbonja 2 K, mladeniči iz Starega trga in Slov. gradca izlicitali sudičarkine vžigalice 2 K, posestn. Schön-dorfer iz Starega trga 1 K, posestnik Jurij Apačnik iz Starega trga 1 K, Ivan Ivanc, kaplan, Čadmar 2 K, Ivan Jerovšek 1 K, Lončarič, kaplan v Trbovljah 1 K, Groblšek Fr., Slov. gradec 1 K, neimenovan v Sav. dolini 30 K, Zamuda, kapl., Vransko 1 K, Val. Mikuš in Ferdo Žgank, za napad v »Narodnem Listu« vsak po 1 K. Franc Koser, Juršinci, v spomin cesarjevega jubileja 1 K. Rodoljub, rodoljubkinje, darujta jubilejne in nejubilejne krone S. K. S. Z.!

Š **Sv. Peter na Medvedovem selu.** Tu se je vršil v nedeljo 10. maja zaupni shod S. K. Z. Sklenile in podpisale so se prošnje na poslansko zbornico proti trgovinski pogodbi s Srbijo, za ustanovitev velikih prodajnih zadrug za vino, sadje in živino od strani vlade, za razdeljen poldnevni šolski pouk o kmetijstvu ozir. gospodinjstvu v zadnjih dveh šolskih letih nadalje za pravično cenitev zemljišč l. 1909. V dotične cenilne komisije naj prideta poleg župana tudi dva moža od občine. Prošnje so se poslale dr. Korošču. Kmečki delavci se naj ločijo pri volitvah od kmetov. Shod je odločno tirjal kmetijsko podružnico za Sv. Peter, Sv. Eno in Zibiko, za katero se je že dvakrat prosilo. Zaupnikov je bilo 40 in se je sestavil tudi župnijski pododbor S. K. Z.

Š **Papežev jubilej.** Ekscelenca lavantinski vladika Mihael je z odlokom dne 9. majnika t. l. dovolil za jubilejske procesije tudi obiskovanje božjepotne cerkve prebl. Device Marije v Puščavi ob Dravi. To je zelo važno za dravsko dolino, za dekanijo vuzeziško, marenberško in magdalensko. Najprimernejši dan za jubilejno procesijo bi bil 2. julij — Obiskovanje preblazene Device Marije.

Š **Zanimiv preklc.** V »Narodnem Listu« čitamo: »Podpisani Iv. Kvac, nadučitelj v Šmartnu v Rožni dolini obžalujem vse nečastne napade zoper g. kaplana Kovčiča, katere sem zoper njega po časniki povzročil, posredno ali neposredno, zlasti obdolžitve pri okr. šolskem svetu in jih prekličem, ker sem se prepričal o njih neresničnosti in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. Ivan Kvac.«

Š **»Narodno« liberalno založbo** so včeraj ustanovili v Celju.

Š **Umril je v Grajski vasi** posestnik g. Fran Lončar. — V Pušincih pri Ormožu je umrl posestnik Borko, star 98 let. — Na Remšniku je umrl nadučitelj g. Josip Smole. — V Ljubnici je umrl 60 let stari Matvez Pungartnik, ki je bil 30 let v občinskem odboru.

Š **Promoviran je bil na graškem vseučilišču** kand. med. Ivo Korže iz Ribnice na Pohorju.

Š **Slovensko pevsko društvo s sedežem v Ptuj** priredi svoj redni občni zbor v sredo, dne 27. maja 1908. ob 6. uri oziroma ob 8. uri zvečer v »Narodnem domu« v Ptuj s sledečim sporedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. do 4. Poročilo tajnika, blagajnika in arhivarja. 5. Volitev novega odbora za dobo treh let. 6. Slučajnosti in nasveti. — Kdor se ne more osebno udeležiti občnega zbora, se uljudno prosi, da vsaj pismeno naznani svoje želje in nasvete. Odbor.

Š **Iz St. Jakoba v Slovenskih goricah.** Slav. uredništvu »Slovenca« v Ljubljani. V smislu § 19 tisk. zak. zahteva podpisani, da sprejmete sledeči popravek z ozirom na Vaše poročilo: »Iz Slovenskih Goric« v št. 106 priloga »Slovenca« z dne 8. maja 1908.: Ni res, da je »Na čelu temu rovanju... kar je najbolj čudno, tudi — župnik,« ampak je res, da sem dal za ustanovitev »Slovenskega izobraževalnega društva« nekaj denarja in sem tudi pristopil kot ud. Ni res, da »kljubuje... župnik Kapler, kjer le more... s svojo »Narodno stranko« temu v tem kraju prepotrebemu društvu,« ampak je res, da sem enkrat ostro posvaril in sicer ne »s svojo »Narodno stranko«, ker je nimam, ampak posvaril po pravici radi nekega obrekovanja neke svoje župljane, ki so bili slučajno člani »Slovenskega izobraževalnega društva«. Ni res, da »sta združila župnik in... v prijetno harmonijo »Narodovce« in »Štajercijance«, ampak je res, da nagovarjam ljudi, naj pristopijo k S. K. Z. Ni res, da »Gospodarsko društvo« vkljub imenitni navzočnosti... župnika... ne spravi na svoje shode drugega kot par »Štajerčevih« pristašev, ampak je res, da nisem bil nikdar na shodu »Gospodarskega društva«. Ni res, da »sta omenjena gospoda ustanovila »Posojilnico« kot konkurenco... posojilnici v Jarenini«, ampak je res, da nisem niti sam niti v družbi z drugimi ustanovil posojilnice še menj ustanovil posojilnico kot konkurenco, ker ne delam nikomur konkurence, kakor samo luciferju in njegovim pristašem. Sv. Jakob v Slovenskih goricah, dne 11. maja 1908. Ivan Kapler, župnik.

Š **Državna podpora jubilejni razstavi štajerskih obrtnikov.** Beck je obljubil poslancem, Einspinnerju in drugim, da bo vlada podpirala jubilejno razstavo štajerskih obrtnikov.

Š **Poljedeljski minister na Štajerskem.** Minister Ebenhoch pride v soboto na Štajersko, kjer si ogleda regulacijska dela Murice in drugih voda.

Š **Boj z noži v Gaberjah.** Pretečeni torek popoldne je bila v Gaberjah pri Celju pravcata bitka z noži. Več delavcev je težko ranjenih; tako ima 29letni tvorniški delavec Jakob Ribizel veliko rano v prsih ter tudi pljuča ranjena, 27letni tvorniški delavec Jurij Skamen je dobil težko rano v trebuh. Težko so ranjeni 29letni Janez Stamol, 51letni Jurij Rupnik in 29letni Janez Pustek. Lahke poškodbe so dobili Mihael Lesjak, Franc Bohrer in Mihael Zekav. Vsi so tvorniški delavci. Na nasprotni strani je dobil majhno rano le kolovodja in glavni krivec boja Franc Škorjanc. Poleg glavnih krivcev Škorjanc in nekega Papeža so še zaprli: 19letnega Janeza Faktorja iz Celja, 22letnega Alojzija Cimermana in Franca Goleba iz Škofje vasi.

Š **Težko je ranil na glavi neki Suppanc,** ki je že pod ključem, 50letnega Jezernika iz Gorenje Hudinje.

Š **Za nadučitelja na Zidanem mostu** je imenovan g. Fr. Meško, dosedaj učitelj v Selah.

Š **Odlikovanje.** Višji revident g. Viktor Bračič, pisarniški predstojnik južne železnice, je dobil pruski kronski red 4. razreda.

Ljubljanske novice.

lj **Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov** bo imelo občni zbor v nedeljo, 17. t. m., ob 10. uri dopoldne v dvorani »Rokodelskega doma«.

lj **Izletnikom, ki se peljejo s posebnim vlakom v Bohinjsko Bistrico,** se priporoča, naj si nabavijo izkaznice vsaj do sobote opoldne, da bode mogoče pripraviti zadostno število železniških voz.

lj **Ljubljanski prah** je že neznosen. Strehe po Ljubljani so bele prahu, po cestah se takorekoč nič ne škropi. Včeraj smo o tem priobčili notico, ki je vzbudila splošno odobravanje, dasi jo je tiskarski škrat na par mestih poizkušal nekoliko zmešati. Tako naj se čita pravilno: Mnogo ljudi se okuži s tuberkuloznimi kali vsled tega, ker se v mestu premalo stori proti ogromnim oblakom prahu in priznati moramo, da je ta način okužbe posledica desolatnih zdravstvenih razmer. Ker mestna občina ne sledi vzgledu onih občinskih uprav, ki izdajo v svrhu javnega zdravstva ogromne svote denarja in štedijo tembolj z izdatki za razne baharije, opozarjamo slavno občinstvo k samobrambi. Nadalje je škrat postavil, da se ob 4. uri zjutraj že pometajo naškropljene mestne ulice, namesto da bi postavil tako, kot je bilo v rokopisu in se res godi, da se ob 4. uri zjutraj pometajo nenaškropljene mestne ulice, da se dvigajo oblaki prahu in prah prodira v stanovanja. — Ubogi Ljubljančan, ki morajo radi tega, ker so volili sedanjo občinsko upravo, požirati toliko prahu!

lj **Upraviteljstvo mestnega vodovoda ljubljanskega in pocestni prah.** Sl. uredništvo »Slovenca«! Podpisano upraviteljstvo Vas naproša sprejeti v današnjo številko Vašega cenjenega lista med dnevne novice sledeče pojasnilo: Uradno se nam poroča, da se mestne uprave trudijo priti v okom neznosnemu prahu po mestnih ulicah. Toda izredna vročina in silni veter ki brzo suši gladino cest, sta to pomlad došla tako nepričakovano, da ni bilo mogoče v par dneh dobiti dovolj izvežbanih ljudi za vse škropilne vozove. Polagoma se je oglasilo toliko škropilcev, da se sedaj škropi s šestimi vozički, med tem ko se bili prvotno le trije vozički v akciji. V kratkem bo mogoče škropiti z vsemi desetimi vozički, če se oglasijo potrebni delavci in če bode vodovod mogel dodajati dovolj vode. Tu pa je na slavnem občinstvu, ki se je že lansko leto povodom nedostanja vode svarilo, da naj nikari brezvestno ne trati z vodo, ker bi sicer pestalo škropljenje cest nemogoče, dokler ne bode položena nova vodovodna cev, ki se sedaj polaga iz Kleč v mesto. Pri obstoječem vročem in silno veternem vremenu pa tudi izdatno škropljenje ne odpravi prahu, ker se ceste tekom jedne ure zopet posuše! Za Vašo prijaznost se vnaprej zahvaljuje upraviteljstvo vodovoda ljubljanskega. A. Čuha. — Opomba uredništva: V drugih mestih se za take stvari pravočasno preskrbe in ne čakajo, da jih šele časopisje opomni na velike nedostanke. Zato tudi nikjer ni toliko prahu kot v Ljubljani. Tu nobeno opravičevanje nič ne velja. S prahom proč! Proč z veliko industrijo za izdelovanje pocestnega ljubljanskega prahu! Tudi podlaga za ceste ni prava, zato toliko prahu. Ceste naj se posipajo jeseni. Tako se posip, ko se zemlja omehča vglobi v zemljo ter tako cesto utrdi, sedaj se pa posip zdrobi in spremeni v prah.

lj **Vozni red posebnega vlaka v Bohinjsko Bistrico** je železniška direkcija sledeče uredila: Tja: Ljubljana odhod ob 5. uri 47 min. zjutraj; Škofja Loka odhod ob 6. uri 24 min. zjutraj; Kranj odhod ob 6. uri 36 min. zjutraj; Radovljica odhod ob 7. uri 14 min. zjutraj; Bohinjska Bistrica prihod ob 9. uri 6 min. dopoldne. Nazaj: Bohinjska Bistrica odhod ob 10. uri 17 min. ponoči; Radovljica odhod ob 11. uri 42 min. ponoči; Kranj odhod ob 12. uri 18 min. ponoči; Škofja Loka odhod ob 12. uri 33 min. ponoči; Ljubljana prihod ob 1. uri 13 min. ponoči.

lj **Gostilna pri Kamnarju,** Zaloška cesta št. 3, se otvori jutri, v soboto. Gostilna je zdaj last g. Jožefa Cotiča.

lj **Izlet v Bohinjsko Bistrico.** Izletniki niso primorani udeležiti se banketa v hotelu »Triglav«. Banket je le skupno kosilo, ki se ga udeleži, kdor se hoče, ne pa oficijelen banket. Posebni vlak je privatna priredba radi udobnosti izletnikov, da se lahko dlje časa mude v Bohinju in imajo cenejšo vožnjo ter jim ni treba prestopati na Jesenicah. Po dohodu vlaka v Bohinjsko Bistrico gre lahko vsakdo, kamor mu ljubo.

Ij Pogrešalo že nekaj dni gojenko deklishega liceja Pavlo Kranjc iz Trnovega na Notranjskem.

Ij Bolno kravo je kupil v Radohovi vasi nek mesar z dežele, in sicer že tako oslabele, da jo je moral odpeljati z vozom. Prišedši do dolenske mitnice so opazili, da je krava že poginila in so nato poklicali konjača, da jo je odpeljal.

Ij Saje so se vnele sinoči v dimniku Večajeve hiše na Velikem Stradonu. Oddelek gasilnega društva je sicer prišel na lice mesta, a ni stopil v akcijo, ker so bili ogenj že preje domači pogasili.

Ij Planinski Janez ima že popolnoma popravljen koč ter se popelje s posebnim vlakom 17. maja ob 6. uri zjutraj — nazaj v planinski raj — v Bohinjsko Bistrico. Nastanil se bo sredi pota od kolodvora do izvira Savice poleg Jelerjeve gostilne ob jezeru. S seboj prinese dobro naložen koč z gorkimi klobasicami in najraznovrstnejšimi jestvinami.

Ij Oklic za nabiranje darov na korist Elizabetni otroški bolnici povodom cesarjevega jubileja ima lep uspeh. Doslej se je nabralo 6.320 K 50 vin.

Ij Na notico »Slučaj škrlatinke« dotična stranka odgovarja, da sploh nikdar ne gre z otroci v družbo otrok, še manj pa sedaj, ko se je pojavil po zdravniškem izreku »neznatni« slučaj škrlatinke v izoliranem stanovanju.

Ij Nadelan premogar. Te dni je prišel v neki izkuh na Mestnem trgu nek zelo vinjen premogar, kateri je začel po lokalu tako razbijati, da so morali poklicati policijo, katera je nadelanega siroveža spravila v »špehovko« se ohladit.

Širite, naročajte „Slovenca“!

Razne stvari.

Viharji v Severni Ameriki.

Vihar v Louisiani je malone popolnoma uničil kraj Gilliam. Življenje so izgubile tri osebe. Zelo sta poškodovani tudi mesti Oil City v Kentukiju in Bollinger v Missouriju. V Bollingerju so izgubile tudi tri osebe življenje. Polovico mesta Louisviller je popolnoma uničil tornado.

Profesor ranil ženo in usmrtil sebe. Beg iz beneških zaporov.

Plzenski pijači udani profesor Jentsch je streljal trikrat na cesti na svojo ženo in jo nevarno ranil. Nato se je ustrelil v svojem stanovanju v navzočnosti svojih treh otrok.

BEG IZ BENEŠKIH ZAPOROV.

Iz beneških zaporov pri mostu stokanja je pobegnilo pet jetnikov.

Velik požar

je uničil v ogrski občini Orseg petdeset hiš.

Kuga.

V Buenos-Airesu sta se pojavila dva slučaja kuge.

Pet oseb zgorelo.

V ruskem mestu Novi Dvor je zgorelo poslopje trgovca Vjertzbinskega. Zgorelo je pet oseb.

Pretepeane jetnice.

V riških zaporih so pričele štiri mlade zaprte deklice 1. majnika stradalno stavko, da bi izvojevale dela prost 1. majnik. Kaznišniško ravnanje je pozvalo dragonce in jim naročilo, naj pretepejo deklice. Dragonci so tako udrihali po deklicah, da sta dve umrli, ena pa leži smrtno nevarno poškodovana v bolnišnici. Četrta deklica je prestala tepenje brez hujših posledic.

Stavka kočijažev.

Vsi kočijaži v Rimu so stopili v stavko. Stavkati so pričeli zaradi tega, ker je neko privatno društvo dalo štiri avtomobile v javno uporabo. Včeraj je stavka prenehala.

V New-Yorku prijeli dunajski odvetnik.

Dr. Karola Fochlerja so prijeli v New-Yorku. Dr. Fochler je s svojimi poverjenji oškodoval tudi patra Gnielinskega, ki je potoval za njim v Ameriko in izvedel Fochlerjev naslov po inseratu, ki je za neko banko iskal avstrijskega odvetnika. Priglasil se je dr. Fochler, ki so ga nato zaprli.

Znanost in umetnost.

* **Slava Bogu. Mašne pesmi.** Za meš. zbor zložil P. Hugolin Sattner, ord. ff. min. Tretji pomnoženi natis iz »Slava Bogu«. Op. 10. Cena: partitura 1 K 50 h, posarjeni glasovi 40 h. V Ljubljani, 1908. Založila »Katoliška Bukvarna«. Natisnila »Katoliška tiskarna«. V tretjem natisu izdajo se slovenske skladbe. Dobro priporočilo! P. Hugolin Sattner je brez dvoma prištevali v prvo vrsto slovenskih skladateljev. Melodija mu teče silno gladko, pa je fina, vtis napravlja kakor mogočna, mirna katedralna, harmonizacija — bi moral reči — je slovesno živahna. Kar je pa največje hvale vredno, je to, da glasovi jako samostojno postopajo: skladatelj spretno uporablja študije kontrapunkta. To se pozna tudi pri starih pesmih (deset jih je iz »Slava Bogu«, štiri so nove), pri katerih so glasovi v novi izdaji na marsikakem mestu veliko bolj svobodno in živahno izpeljani. Reči moramo: iz teh skladb odseva pravi cerkveni duh, v njih polje živahno življenje. — Tisk in papir je jako fin in dela čast tiskarni in založniku.

* **Gostovanje zagrebškega gledališča v Pragi.** Sedaj je gotova stvar, da bo zagrebško narodno gledališče gostovalo o priliki jubilejske razstave v Pragi. Deželna vlada je dobo gostovanja znižala od deset na osem dni ter odobrila izdatke. — Hrvaški umetniki odpotujejo v Prago dne 6. avgusta t. l.

Požar na Črnučah.

Danes opoldne je izbruhnil požar v županovi hiši poleg cerkve na Črnučah. Pogorelo je trem gospodarjem. Županov sin, ki je šel gasit na goreči kozolec, je padel s kozolca in se smrtnonevarno poobil. Obležal je nezavesten. Ponesrečenca so takoj prevideli.

Tudi cerkvenega zvonika se je že prijemal ogenj, a gasilcem se je posrečilo preprečiti, da se ni unel. Ogenj je povzročila neka ženska, ki je pekla kruh in ki je tako zakurila, da so se vnele saje. Ogenj je pospeševal veter.

S poslopja nove stavbe »Katoliške tiskarne« se je požar dobro opazoval. Grozen je bil pogled na plamen in dim, iz katerega se je dvigal samo cerkven stolp.

Tik pred sklepom lista se nam poroča s pogorišča: Pogorelo je pri Podobniku (pri Šubelju), kjer se je požar pričel, župana Snoja posestvo: hiša, hlev, ulnjak, pod in kozolec, vdovi Koderman je pogorel pod.

Tragično je: Za časa požara je bil župan Snoj na smrtni postelji ter je umiral. Prenesli so ga v župnišče. Njegov 16-letni sin si je, kakor zgoraj poročamo, pri gašenju močno pretresel možgane.

Požarne brambe iz Ježice, Stožic in Gameljnov so naporno, požrtvovalno delovale.

Živino in pohoštvo so Snoju rešili. Podobniku je zgorelo tudi pohoštvo.

Ob polu 4. uri popoldne gasilci še gase. Če bi bil veter pihal proti cerkvi, bi pogorela najbližnje slannate strehe ter bi bila pogorela cela vas s cerkvijo in župniščem.

Telefonska in brzojavna poročila.

SLOVENSKI ROMARJI V LURDU.

Lurd, 15. maja. Včeraj zvečer smo slovenski romarji vsi srečno dospeli semkaj. Dr. Šusteršič s soprogo je bil tu že pred nami. Tulaj molimo za vso domovino.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 15. maja. Državna zbornica nadaljuje debato o vladni predlogi glede zvišanja števila domobranskih novincev.

Dunaj, 15. maja. Državni zbor je danes dokončal prvo branje vladne predloge o zvišanju števila domobranskih novincev.

VLOMILCI ARETIRANI.

Trst, 15. maja. Včeraj jutro je tržaška policija aretirala zakonska Mateja in Katarino Koren, starše Karola Koren, čevljarja, ki je bil v Zadru aretiran zaradi vloma pri podjetniku Mazzoni dne 29. marca t. l. Z njim sta bila zaprta tudi Alojzij Kavčič iz Gabrovice pri Komnu in Josip Arzon iz Trsta, prvi čevljar, drugi mehanik. V njihovih stanovanjih so med drugim našli tudi »tihi« sveder. Pozneje so aretirali brata prvoimenovanega, Franca Ko-

ren. Ta družba se spravlja v zvezo z vlomi v Ljubljani.

WAHRMUNDOVA AFERA.

Dunaj, 15. maja. Rektor inomoškega vseučilišča je danes dolgo časa konferiral z naučnim ministrom Marchetom.

CESAR PRI CESARSKIH VAJAH NA OGRSKEM.

Dunaj, 15. maja. Cesar se udeleži cesarskih vaj na Ogrskem, ki bodo 16., 17. in 18. septembra.

MADŽARSKI ČASNIKARJI IZGNANI IZ REKE.

Reka, 15. maja. Sinoči je imel mestni svet izredno sejo, v kateri je sklenil, da se izžene z Reke madžarska »obrekovalca« — pisala sta o navedenosti reškega mesta — Oskarja Fodorja in Evgena Murai, urednika lista »Magyar Tengerpart«.

VZOREN BOLNIŠKI STREŽNIK.

Gorica, 15. maja. Včeraj so tu aretirali bolniškega strežnika Ivana Agnellutti, doma iz videmske provincije, ker je ukradel v bolnišnico vstopivšemu umobolnemu Andreju Vodopivec 300 kron. Agnellutti je imel že večkrat sitnosti, ker ne pozna ločiti svojega od tujega.

SAMOUOMOR.

Trst, 15. maja. Tu se je zastrupil vsled bede, ker je bil odpuščen iz službe v mestni plinarni, vratar Ivan Bisil, oženjen, brez otrok. Izpil je steklenico žveplene kisline.

SLATIN PAŠA NI VJET.

London, 15. maja. Vest, da bi bil Slatin paša vjet, ni resnična. Slatin paša je popolnoma na varnem v Chartumu.

BRATA WRIGHT PONESREČILA Z ZRAKOPLOVOM.

Pariz, 15. maja. Pri današnjem poizkusu sta brata Wright s svojim zrakoplovom ponesrečila. Njihov zrakoplovni stroj je padel na zemljo ter se razbil. K sreči sta brata Wright le lahko poškodovana.

Kos najfinejšega toaletnega mila dobi zastoj, kdor vrne do konca julija trgovcu, pri katerem naroča »Ceres«-jedilno mast, 10 ovitkov »Ceres«-zavočkov. »Ceres«-jedilna mast je napravljena iz kokosovih orehov, je najcenejša in najboljša jedilna mast.

ŽITNE CENE

Budimpešta 15. maja.

Pšenica za maj	11.81
Pšenica za oktober	10.14
Rž za okt.	8.92
Koruzza za maj	6.51
Oves za okt.	6.75

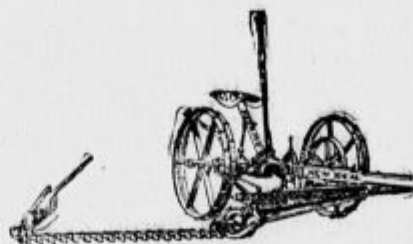
Efektiv: vzdržno

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 406.2 m, srednji tlačni tlak 736.0 mm

	Dan opa- sovnanj	Stanje baro- metra + mm	Tempe- ratura po Celsij	Vetrov	ob- lačn.	Vlaga + %
14	9. zveč	734.0	13.7	sr. jzah.	jasno	
15	7. zjut.	38.2	17.4	sl. svzh	del obl	0.0
	2. pop	39.0	23.6	sr. jzah	del. jasno	
Srednja večeršana tem		20.8	13.9			

Poslano.

Podpisani imam čast naznaniti slavnemu občinstvu, da so **kosilni stroji** z imenom »Deering« iz Čikage po mnogih preizkusih za kmetovalca najfinejši, najbolj priročni in brez konkurence, kar lahko izjavljam vsled lastnega prepričanja.

Priporočam torej vsem posestnikom zahtevajte edino le »Deering« **kosilne stroje**, ki so sicer v ceni nekoliko višji, zato pa najboljši izmed strojev te vrste. — Za priporočilo mi bode vsakdo hvaležen.

Zalogo teh strojev ima edino le tvrdka: 1209 1-1

Fr. Stupica v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1

Valvazorjev trg št. 6.

Vinko Ogorelec, Škofeljca, veleposestnik.

Podružnica v Spiljetu.

**Glavniška glavnica 1
1 K 2.000.000. 11**

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2

priporoča		Zrebanje	glavni dobišek
promese na 3% zemlj. kreditne srečke 1. em.	po K 5.—	15. maja	K 90.000.—
„ „ 4% ogr. hipotečne srečke	po K 4.—	15. maja	„ 70.000.—
„ „ ogr. premijske srečke cele po K 12.—, pol. po K 7.—		15. maja	„ 200.000.—

Podružnica v Celovcu

**1 Rezervni fond 1
1 200.000**

Pismo iz Srbije.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Volivno gibanje. — Arnavti proti sandžaski železnici.

Belgrad, 11. maja.

Srbi ljubijo volitve. Odkar je prišel novi kralj, ni minilo niti leto brez splošnih volitev, kakšno leto so pa bile tudi po dva- do trikrat. Letos je prisilila obstrukcija vlado, da je razpustila skupščino, ki bi ji potekla doba še le leta 1909, ter razpisala nove volitve. In tako bodo 31. maja zopet stranke merile svojo moč na račun državne blagajne, ki jo bodo stale te nepotrebne volitve okoli 150.000 fr. Vse stranke so pričele močno agitacijo, in v Srbiji nihče nič drugega ne dela, nego za volitve, in na drugo ne misli.

V Srbiji imajo proporcionalni način volitev. Štiriindvajset mest voli poslance za-se, vasi pa po okrožnih kandidatskih imenikih. Vsi volivci enega okrožja tvorijo eno volivno skupino in glasujejo, ne za enega kandidata, marveč za celo kandidatsko listo, ki se jo mora na sodišču potrditi 15 dni pred volitvami. V vsakem okrožju mora 100 volivcev, v mestih pa 50, kandidatsko listo podpisati in pred sodiščem potrditi. Volitve so tajne in neposredne, vršijo se z raznobarnimi kroglicami. Glasuje se v vsaki občini. Skupno število volivcev, ki so glasovali, deljeno s številom poslancev, ki pripada dotičnemu okrožju, daje količnik (kvocijent) glasov, po katerem se dodeli vsaki kandidatski listi razmerno število poslancev. (N. pr. na kako okrožje bi spadalo 10 poslancev; pojavili sta se dve kandidatski listi; za prvo se je oddalo 800 (rdečih) kroglic, za drugo 200 (belih). $800:10 = 80$, $200:10 = 20$; razmerje volivcev je $80:20$ ali $8:2$, t. j. z rdeče liste izvoljenih je 8 kandidatov, z bele 2. Op. ur.)

Vsako okrožje voli toliko poslancev, kolikor prihaja nanje po številu obdavčencev. In vsakih 4500 obdavčencev spada en poslanec. Tako voli požarevaško okrožje 14 poslancev, topliško in rudniško samo po 4. Na vsaki kandidatski listi morata biti po dva moža, ki sta, ne glede na druge pogoje, dovršila doma ali v inozemstvu kako fakulteto ali kako višjo strokovno šolo. Volivno pravico imajo vsi državljani, ki so dovršili 21 let in plačujejo najmanj 15 frankov neposrednih davkov na leto. Pri teh volitvah ima volivno pravico 599.431 volivcev; največ jih je v požarevaškem okrožju (62.542), najmanj v rudniškem (16.948). Belgrad voli štiri poslance.

Zborovanja se vrše na vseh koncih in krajih. Iz Belgrada so razlezli agitatorji kakor gosenice po vsej deželi, da agitirajo vsak za svojo stranko. V večini okrožij so že znani kandidati. Sestava kandidatskih list je bilo najhujše delo. Nikdar se niso tako pulili za poslansko čast, kakor sedaj. Mandat nese, ne le zbog dnevnice 15 fr., ampak tudi radi vpliva, ki ga mnogi poslanci izkoriščajo v svoje in svojih bližnjih prijateljev namene. Zavoljo kandidatur je prišlo celo do krvavih pretepov, in vlada, kakor opozicija, sta imeli dovolj opraviti. Verjetno je, da predložijo v nekaterih okrožjih posamezne stranke po dve kandidatski listi.

Po vsem, kar se je dosedaj videlo, je volivna svoboda popolnoma zagotovljena; vlada ne ovira svobodnega gibanja opozicije, pač pa vlada in njeni staroradikalci živahno agitirajo. Minister notranjih poslov, Marko Trifković, je korekten politik, ki noče niti iti na agitacijo, kakor so to dosedaj storili vsi njegovi predniki. On se ni ganil iz Belgrada, pač pa njegovi tovariši, ki so več na shodih nego v službi. On tudi ni hotel izdati običajne okrožnice, da se uradništvo ne sme vtikati v volitvene stvari, kakor so delali notranji ministri pred njim. Pač pa je razposlal okrožnico okrožnim načelnikom, naj store vse, da bo omogočeno vsem državljanom, naj vršijo svoje državljanske pravice pri volitvah, in da se tako ljudstvo prepriča, da obstoje državne oblasti zato, da bi ščitile ljudske pravice.

Kar se tiče izida volitev, je verjetno, da z istimi vdobi vlada še močnejšo večino, nego jo je imela v razpuščenju skupščini. Drugače bi bilo, če bi se bil vstvaril opozicijski blok, ki ga pa mladi radikalci niso marali. Mandate postavijo sledeče stranke: stari radikalci, mladi radikalci, združeni narodnjaki in naprednjaki, kmečka stranka, in v mestih še poleg teh tudi socialni demokratje.

Izgube nekoliko mandatov mladi radikalci, deloma na korist starih radikalcev, deloma v prid združenim naprednjakom in narodnjakom. Vzeli ne bodo mladi radikalci nobeni stranki ničesar. Kmečka stranka dosedaj ni imela poslancev, pa ga

tudi pri teh volitvah ne dobi. Tudi socialni demokratje izgube svoj edini (belgrajski) mandat na staroradikalce. Po mišljenju ljudstva sodeč se lahko reče, da bodo v novi skupščini imeli staroradikalci 100, mladi 30 in toliko tudi narodnjaki in naprednjaki skupaj. V razpuščenju skupščini je bilo 91 starih, 46 mladih radikalcev, 17 narodnjakov, 5 naprednjakov in 1 socialni demokrat. Ni pa nemogoče, da prinese 31. maj tudi kako splošno iznenadenje za zunanji svet; nas tukaj ne more nič več iznenaditi.

Vprašanje o transbalkanski železnici Donava—Jadransko morje je začasno stopilo v ozadje, ker volitve uporabljajo vso moč in vso pozornost. Te dni so brzojavili iz Carigrada, da se je avstrijski poslanik pri portu zavzel za to progno. Mislim pa, da iz tega načrta še dolgo ne bo nič. Pa tudi glede avstrijske proge Uvac—Mitrovica menda ne čaka boljša usoda. Prošli mesec je zboroval v Bukareštu tajni kongres arnavtskih emigrantov iz vseh velikih evropskih mest in mnogo županov iz Albanije. Kongres, ki mu je predsedoval »pretendent« za arnavtski »prestol«, knez Gika, je bil sklican navlaš zaradi železniškega vprašanja ter je sklenil po daljšem posvetovanju, da napno Arnavti vse moči, da preprečijo gradnjo avstrijske železnice skozi novopazarski sandžak od Uvca do Mitrovice. Istotako se upro Arnavti gradnji železnice Donava—Jadransko morje po oni črti, ki jo navaja srbska nota, ker ne dovolijo, da bi železnica šla skozi Albanijo; ne bodo pa branili zidanja donavsko—jadranske železnice, ki bi vodila od Merdara ob srbski meji čez Mitrovico ob reki Ibar, ob Morači navzdol skozi Črno goro v Bar. Vsaki drugi progno se upre ves arnavtski narod, če treba, tudi z orožjem. — To nasprotovanje je razumljivo. Intelligentni emigranti se boje, da bi nove železnice uničile nacionalne težnje Arnavtov; Arnavti iz Albanije pa se strašijo civilizacije, ki bi spremljala železnice. Potem bi ne mogli izvrševati tolikih zločinov niti več živeti od znoja uboge »raje« v dolinah, po katerih bi šla železnica. Železnica bi jim vzela moč in gospodstvo. Oni hočejo, da kraji, ki v njih živijo, ostanejo za vedno nepristopni vsemu svetu; železnice bi pa pripeljale cele trume tujcev. Bržkone bo torej ob železnici tekla kri, končnega uspeha pa Arnavti ne bodo imeli, kajti še so sredstva, da se tudi njim pride do živega in jim dokaže, da je »jače selo od svatova.«

AVSTRO-OGRSKA.

Košut na Dunaju.

V včerajšnji avdijenci je zaslišal cesar Košuta, ki se mu je zahvalil za odklovanje. Avdijenca ni bila politična in je trajala le nekaj minut. Košut je obiskal ministra Aehrenthala in Schönaicha ter oddal posetnico tudi železniškemu ministru dr. Derschatti.

Weiskirchnerjev odklonjen red.

»Zeit« poroča, da je dobil svoj red Weiskirchner kot dunajski magistratni ravnatelj. Dunajski župan dr. Lueger ima pruski kronski red prvega, podžupan dr. Neumayer pa drugega razreda. Za to niso podelili magistratnemu ravnatelju višjega reda, kakor ga ima župan dr. Lueger.

Cesar

je pričel 14. t. m. z jezdenjem ob jutranjih urah. Jezdaril je krepko in neprisljano.

Ropotanje »svobodomiselnega« dijaštva.

Pri komediji, ki jo sedaj vprižarjajo pijani svobodomiselniki visokoolci za svojega plagiatorja Wahrunda ne gre vse tako, kakor bi to radi svobodomiselniki dijaški bogovi. Svobodomiselniki študent je obljubil, da ne bo štrajkal, če rektorji slovesno obljubijo, da korakajo ob vsakem napadu na akademično svobodo skupno s svobodomiselnim študentom. Dunajski rektor je držal besedo, svobodomiselniki vsenemški študent pa zdaj trdi, da zaupniki niso bili poblašeni, da govore v njihovem imenu. Dasi je rektor javno naglašal, da bo vsak držal dano besedo, pa le vsenemški svobodomiselniki študent trdi, da ni ničesar obljubil. Izrabiti hoče melkobo vsenemških senatorov in zdaj že zahteva inomoški vsenemški študent, ki vodi gibanje, da mora izjaviti inomoški senat, da »ljubljenec« Wahrund jeseni zopet predava na inomoškem vseučilišču. Ako se to obljubi, bo pa tudi vsenemški študent izkazal gospodom profesorjem milost, da se bo smelo nemoteno študirati po avstrijskih univerzah, če seveda ne nastane zopet nov spor. Na shodu inomoškega dijaštva je rektor Scala izjavil, da predava Wahrund, ko se povrne, o cerkvenem pravu. Rektor je rekel, da bodo

protestirala vsa vseučilišča, če bo kdo na akademskih tleh oviran z ozirom na svoje versko, politično ali znanstveno naziranje. Na Dunaju je bilo včeraj mirno. Na brnski nemški tehniki je pa rektor dr. Niethammer obetal za profesorje, da hočejo odbiti vsak napad na avtonomijo visokih šol. Seveda je ta študent lurno odobral hujšajoč rektorjev govor. — Neizogibni Masafyk seveda tudi hujška. Shodu nemškega in češkega študentstva v Pragi je brzojavil: Z veseljem pozdravljam gibanje dijaštva po avstrijskih vseučiliščih in izjavim, da simpatizujem z njim. Stavka je po moji sodbi taktično vprašanje. Mislite na pomnožitev vašega odpora proti sovražnikom vede in svobodne misli. Vzdržujte in utrdite pričeto skupno organizacijo vseh visokih šol za bodoče dogodke. Morebiti se vam posreči, kar se ni vašim očetom in da dosežete harmonijo narodnih in naprednih stremeljenj. Ničesar ne pomenja narodnost brez svobode, nič svoboda brez narodnosti. V Črnovicah je pa študent najbolj hud. Pripravil je 14. t. m. demonstracijski poulični izprevod za Wahrunda, ki ga hoče danes ponoviti, da izsili od rektorja izjavo, kakršno so podali drugi rektorji. Ropotanju za Wahrunda pa sledi najbrže boj svobodomiselnega študenta proti katoliški dijaški družbi v Gradcu. Ko potihne ropot zaradi Wahrunda, udari graški svobodomiselniki študent po katoliških akademskih družbah, tako vsaj sodijo poznavalci svobodnih načrtov. Golobradi svobodomiselniki fantički imajo korajžjo. Saj vidijo, da drže profesorji z njimi in profesorji si upajo vse, ker vejo, da jim iramason Marchet ne skrivi lasu, naj že obračajo kakršneoli kozle.

Košutovci pred potopom.

O nameravani novi vladni stranki je poročal vladarju prvi Košut. Cesar je bil zadovoljen z načrtom, a obravnaval ni več s Košutom, marveč z Wekerlom. Cesar pravi, da mu je Košutov načrt simpatičen in če se posreči, lahko mirno prepusti državo nasledniku. Cesar je baje izjavil tudi Zichyju, da mu je všeč nova kombinacija. Z novo stranko se peča najbrže tudi ogrski ministrski svet. Posamezni listi trde, da se dela tudi na združitev Košutove stranke z nekdanjo liberalno stranko. Štefan Tizza še ni voljan, da poseže aktivno v politiko. V magnatski zbornici pa hoče nastopiti proti nameravani volivni prenosni. Barabas se zavzema za stranko, ki bi se ne sklicevala na l. 1848 ali 1867, marveč naj se imenuje »Ogrska narodna stranka«.

Praška jubilejska razstava.

Nadvojvoda Franc Ferdinand je otvoril dne 14. t. m. praško jubilejno razstavo. Navzoči so bili poleg nadvojvode Franc Ferdinanda tudi nadvojvoda Karol Franc Jožef, fcm. Czibulka, ministri Fiedler, Gessmann, Prašek in Prade, veliko državnih in deželnih poslancev in mnogo drugih zastopstev. Na pozdrav predsednika trgovske in obrtne zbornice, Rionaca, se je zahvalil prestolonaslednik češko in nemško in otvoril razstavo, nakar si jo je ogledal. Namestnik grof Coudenhove je priredil dejeuner, ki sta se ga udeležila tudi nadvojvodi in ministri. Nadvojvoda Franc Ferdinand se je udeležil popoldne še konjske dirke, nakar je odpotoval v Konopišče.

Cesar obišče praško razstavo.

V drugi polovici junija obišče cesar praško razstavo. V Pragi ostane dva dni.

Državni zbor.

Zbornični predsednik dr. Weiskirchner je rekel z ozirom na Kolowratov nujni predlog sekčnemu načelniku deželno bramborskega ministrstva pl. Reuterju: »S takimi stvarmi ne pridite več za dvotretjinsko večino.« Beck je konferiral z Baxo in Klofačem o zasedanju češkega deželnega zbora.

Jezikovni spor.

»Slovanska Korespondenca« izjavlja, da je z ozirom na pošne zadeve vse ukrenil trgovski minister dr. Fiedler. Z ozirom na jezikovno vprašanje pri sodiščih se pa naglašja, da je praško višje sodišče do l. 1907 vedno razsodilo, da se naj izda odlok v jeziku vloge. Češki poštni ravnatelj Šafařík je prepovedal poštnim uradnikom vporabo češčine v službenem prometu.

Cesar Franc Jožef predsedniku državnega zbora.

Avstrijski poslanik v Berlinu je pisal predsedniku nemškega državnega zbora grofu Stolbergu, da se zahvaljuje cesar Franc Jožef za izjavo nemškega državnega zbora ob jubileju.

Ogrsko-hrvatski državni zbor

je nadaljeval 14. t. m. proračunsko razpravo. Nagy izjavlja, da ima zdaj »Neodvisna stranka« druge dolžnosti, kakor takrat, ko je tvorila še manjšino. Stranka mora prenehati z visokodonečimi frazami. Štiristoletna pomota je, da so mažarska stremeljenja po svobodi naperjena proti kralju. Hudodelstvo bi bilo naglašati, da politika iz leta 1848. izključuje zvestobo kralju. Boroz napada romunske voditelje in dr. Luegerja. Ob razpravi o proračunu hrvaškega ministrstva napada Supilo hrvaškega ministra, ker ne odstopi, dasi je v nasprotju s hrvaškim saborom. Josipović se brani proti Supilu. Pravi, da varuje zakonite pravice Hrvaške. Na Ogrskem priznavajo v polnem obsegu hrvaške pravice. Oba naroda sta navezana eden na drugega. Velik napredek je, da morajo znati oni uradniki po železnicih, ki občejuje z občinstvom, tudi hrvaško. Sin zadnjega hrvaškega seljaka lahko doseže najvišja mesta. To je pa le mogoče, da se nauče Hrvati mažarsčine, kar pa ni pomažarjevanje. Zvest je ostal določilom ogrsko-hrvaške nagodbe. Zbornica je odobrila postavke: kraljev dvor, kabinetna pisarna, državni zbor, skupni izdatki, ministrsko predsedstvo, minister a latere in hrvaško ministrstvo.

Večina hrvaških poslancev je zapustila Budimpešto. Pravijo, da so merodajni za abstinenco taktički nagibi. Dr. Wekerle se je namreč skliceval pri skupnih konferencah na Hrvate, ki zavirajo razpravo, da bi dosegel zavlačenje delegacij do jeseni.

C. IN KR. ARMADA.

Vojakom in častnikom prepovedano petje protinarodnih in protiverskih pesmij.

Klofač se je pritožil v zadnji razpravi o povišanju vojaških novincev, da je prepeval v častniških družbah poročnik Semenetz v Kraljevem Gradcu in Terezimu Čehe zasramujoče pesmi. Semenetz je zdaj premeščen. Vojaška oblast je pa prepovedala vojakom in častnikom prepevanje pesmi, ki žalijo narodni ali pa verski čut.

Nove puške.

Zdaj preizkušajo nove avtomatiške repetirke po načrtih telniške vojaške komisije. Puška ima 65 mm kaliber in je težka 4-4 kg s skladiščem za sedem patron. Preizkušajo pa še drug avtomatiški repetirski sistem s 65 mm kalibrom in s 5 patronskim nabitkom.

HRVAŠKA.

Akademijski senat v stvari profesorja Manojloviča.

Akademijski senat zagrebškega vseučilišča je imel v sredo popoldne sejo. Razpravljalo se je o Manojlovičevi predstavi akademskemu senatu, v kateri dokazuje, da je za vseučiliškega profesorja akademski senat edina kompetentna disciplinarna oblast, ki sme voditi preiskavo. Senat se je v tem smislu obrnil do deželne vlade v obliki spomenice.

Hrvatski delegatje in generalna debata o proračunu.

Večina hrvatskih delegatov se je včeraj, 14. t. m., iz Budimpešte vrnila v Zagreb, ker se generalne debate o proračunu menda ne udeležijo noben hrvatski govornik. V krogih koalicije so mnenja, da bi bilo iz taktičkih razlogov odveč, ako bi se po govoru poslanca dr. Dušana Popovića hrvatski delegatje še udeleževali generalne debate. Zvedeli so namreč, da je ministrski predsednik dr. Wekerle zadnjič na Dunaju odložitev zasedanja delegacij do jeseni utemeljeval med drugim tudi s tem, da vsled postopanja Hrvatov v skupnem državnem zboru ne bo mogoče, da bi se državne potrebe pravočasno rešile. Sedaj hočejo hrvatski poslanci s tem, da odpotujejo iz Budimpešte, vladi onemogočiti ta izgovor. Pri podrobni debati bodo hrvatski delegatje zopet sodelovali, da pri posameznih postavkah označijo hrvatsko stališče.

Konferenca hrvatsko-srbske koalicije.

Hrvatsko-srbska koalicija je imela v sredo zvečer v hotelu »Kontinental« v Budimpešti pogovor o političnem položaju in o bodočem postopanju. Odločilnih sklepov ni bilo. V četrtek so nadaljevali pogovor.

NEMČIJA.

Ustavno vprašanje v Meklenburg-Sverinu.

Liberalne stranke so odklonile načrt o ustavi, plemiči pa tudi, ker imajo premalo jamstva za konservativnost. Izprememba Meklenburga v ustavno državo se je torej izjalovila.

Sežiganje mrličev v Monakovem.

Monakovski magistrat je sklenil kljub vladni prepovedi, da se zgradi v Monakovu krematorij.

Blvši prijatelj nemškega cesarja v preiskovalnem zaporu.

Preiskovalnemu sodniku so izročili zdaj tudi spise, ki jih Harden še ni mogel izročiti, ker jih je rabil v Monakovem. Kazenski senat državnega sodišča, ki je določil revizijsko razpravo v procesu Moltke-Harden na 22. t. m., najbrže odgodi revizijo, ker je prosilo berlinsko državno pravdnštvo za odgojenje, dokler se ne reši postopanje proti krivoprisežniku knezu Eulenburgu. Knez Eulenburg se precej dobro počuti in biva nekaj časa izven postelje, samo zelo nervozen je, kar pa ni nič čudnega. Liebenberg je zopet preiskala sodna komisija, ki je že pred sedmo uro zahtevala, naj ji izroči knez ključ pisalne mize. Eulenburg je bil nejevoljen, ker hočejo brskati zasebno korespondenco in je omedlel. Eulenburg je sploh zelo nervozen, ker so mu vzeli morilij.

VSELOVANSKI SHOD.

Vseslovanski shod naj bi imel protivetž proti solidarnemu dunajskemu obisku nemških vladarjev na Dunaju. Koncem junija se zberejo v Pragi poslanci vseh slovanskih narodov, da se sestavi spored za shod. Dne 24. majnika pridejo baje v Peterburg po en zastopnik Čehov, Starorussinov in Jugoslovancov.

NOVA MEDNARODNA IGRALNA BANKA V LUKSEMBURGU.

Luksemburška vlada je dovolila, da se ustanovi v Luksemburgu 1910. igralna banka, ki bo podružnica igralne banke v Monte Carlu.

PRETEP NA PARIŠKEM VSE- UČILIŠČU.

Na pariškem vsučilišču so se stopli nacionalni in socialistični visokošolci. Socialisti so zmagali in potisnili nacionaliste iz vsučilišča. Boj se je nadaljeval na cesti. Policija je zaprla več pretepačev dijakov.

SLATIN PAŠA VJET ?

Iz Berlina dohaja maloverjetno poročilo, da je sultan Ali Dinar prijel Slatin pašo.

AFGANIŠKI EMIR UMORJEN ?

Iz Peterburga dohaja še nepotrjeno poročilo, da je umorjen afganiški emir Habit Ula. Prestol je zasedel njegov brat, ki nasprotuje angleškemu vplivu. Ni izključeno, da zasedejo Angleži del Afganistana, če je resnično poročilo o afganistanski prestolni izpremembi.

SPOPAD MED FRANCOZI IN ŠPANCI V CASABLANCI.

Med španskimi strelci in francoskimi cuavi v Casablanci je nastal resen boj. Španci so streljali na francosko stražo pri mestnih durih. Cuavi so streljali nazaj. En Španec je ubit, drugi ranjen, ranjena sta tudi dva francoska cuava. Španski zunanji minister zahteva podrobno poročilo.

ZA OHRANITEV NARAVNIH AMERIŠKIH PRIPOMOČKOV.

V Washingtonu so otvorili konferenco za ohranitev ameriških naravnih pripomočkov. Predsednik Roosevelt je naglašal, da se hitro manjšajo naravni produkti in da se morajo premog, petrolej, plin, železo in druge kovine previdno izrabljati.

Gospodarstvo.

g Za vinske kupce. Iz Kringe v Istri se nam piše: Od novega vinskega zakona so vinogradniki veliko pričakovali. Ker ostro prepoveduje ponarejevanje vina, so mislili, da bodo vendar za primerno ceno prodajali svoje pristno vino. Ko še ni bil omenjeni zakon potrjen, je imelo grozdje dobro ceno; tudi vino se je prodajalo po primerni ceni. Ko je bil pa zakon potrjen, so vinogradniki mislili, da bo vino imelo še boljšo ceno, a so se zelo motili. Cena vinu pada, in vključ temu ni vinskih kupcev. Ko je bilo druga leta v tem času skoraj že vse vino prodano, je letos še dve tretjini vina neprodanega. Vinogradniki gledajo s strahom v bodočnost. Davkarija jih pritiska za davke, upniki za obresti; treba kupiti koruze in druga živila; plačati poljske pridelke, a denarja nimajo, ker ne morejo prodati vina. Vino je edini pridelek, iz katerega se dobi denar. Tako slabo še ni bilo za kmeta v Istri, kakor je letos. Zraven še vlada veliko pomanjkanje krme. Vinski trgovci, ki ljubite črno vino-teran, potrudite se v Kringo. Sami si boste izbrali vino pri kmetih po nizki ceni od 24 do 30 kron hektoliter. Vino je mnogo boljše, nego leta 1906. Istrani trpinj vam bodo trajno hvaležni. Tudi župni urad prav rad posreduje. Lahko se zato zaupljivo nanj obrne, kdor ne more osebno sem priti. Naslov: Župni urad Kringe, P. Tinjan, Istra, žel. postaja: Sv. Peter v Šumi na progi Divača-Pulj.

gSeznam vseh do 31. decembra 1907 vpisanih patentov. Presedstvo c. kr. patentnega urada naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da je abecedni seznam vseh do 31. decembra 1907 v patentni register vpisanih patentov izšel in je dobiti v knjigarni Lehmann & Wentzel (Paul Krebs) na Dunaju, I. Kärntnerstr. 30, za ceno 1 K 50 v.

g Industrijska in kmetijska razstava v Jaroslavu. Trgovska in obrtniška zbornica v Lvovu naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo meseca avgusta t. l. v Jaroslavu (Galicija), vršila industrijska in kmetijska razstava, ki bo trajala 14 do 20 dni in obsegala: a) industrijske izdelke, b) stroje in orodje za industrijo, rokodelstvo, domačo industrijo in poljedelstvo; c) konje, živino, zajce, perutnino, sploh domače živali; d) kmetijske pridelke. Prijave je poslati na razstavno ravnanstvo v Jaroslavu do 1. junija t. l. Prošpekt in prijavitni formular se dobi tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

g Dohodki srbskih železnic. V mesecu marcu so znašali kosmat dohodki srbskih železnic 876.400 frankov ali 1461.11 fr. od kilometra. Zadnje četrtletje je doneslo bruto-dohodkov 2.619.527 frankov ali 4367.19 fr. od kilometra. V primeri z dohodki iste dobe lanskega leta kaže se višek 398.926.13 fr., ali po 557.17 fr. od kilometra.

Zahtevajte „Slovenca“ v vseh gostilnah! — Zahtevajte „Slovenca“ na kolodvorih!

Oklic.

Daje se na znanje da se po **prihodnji ponedeljek, t. j. 18. t. m.,** na drobno razprodalo **posestvo Janeza Straha iz Spodnje Zadobrove št 3 pri Ljubljani.**

Dražba se bode pričela ta dan **ob 9. uri dopoldne pri hiši št. 3 v Spodnji Zadobrovi.**

Najprvo se bode prodala živina, namreč: 7 krav, 4 telice, 2 konja; potem vozovi, sani, koleselj in konjska oprava, 12 prašičev, nekaj suhe detelje, sena in slame, škupe, večja množina desk, drva, gospodarsko orodje ter hišno in kuhinjsko orodje; potem pa hiša, gospodarsko poslopje, njive, travniki, gozd in hrib.

Plačilni pogoji so jako ugodni, ker se bode mogla kupnina plačevati v treh ali štirih letih.

Hrib „Gostinca“, spadajoč pod litjski okraj, se bode pa prodal **prihodnjo sredo, 20. t. m.,** na licu mesta.

Natančnejši dražbeni pogoji se bodo zvedeli pri dražbi. — Ker bo prodaja jako ugodna, se kupci opozorijo na to dražbo.

1191 4-2

Veletrgovina dalmatinskega vina

Br. Novaković

Ljubljana. — Telefon št. 244

Lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem primorju v Dalmaciji.

Priporočajo si občinstvu svoja priatna rdeča, črna, bela in desertna vina, kakor tudi domači tropinovec, konjsek, slivovko itd. po primernih cenah.

645 80-19

Ceniki in vzorci poštnine prosti.

Iščem poslovodjo

za svojo trgovino mešanega blaga v **Kranju** (Gorenjsko). V poštev pridejo edino le osebe, katere imajo za ta posel popolno zmožnost in so bile v tej lastnosti eventualno že drugod nastavljene; potrebno je tudi znanje slovenščine in nemščine v govoru in pisavi, izvedenost v korespondenci in knjigovodstvu. V dotičnih ponudbah naj se navede: dosedanje delovanje, čas istega in pri komu, dan vstopa in plačilni zahtevki

Peter Majdič
Celje.

1188 3-3

Stenografa

za slovensko in nemško stenografijo **sprejme takoj**

: odvetniška pisarna :

dr. Valent. Krisper
dr. Fran Tominšek

:: v Ljubljani. ::

Prednost imajo strojepisci; plača po dogovoru. — Ponudbe pisмено ali pa ustno v pisarno.

1189 3 3

Pozor!

Podpisani slavnemu občinstvu vljudno naznanja, da ima v zalogi (katere se lahko ogleda na pokopališkem dvorišču pri sv. Križu) veliko izbiri vsakovrstnih

nagrobnih spomenikov

Izdelujejo se spomeniki na željo slav. občinstva po natančno in brezplačno izvršenih obrisih iz vsakovrstnih marmorjev: granita, sijenita, kraškega, krastalskega in kararskega, po najnižjih cenah.

Cene spomenikov od 30 K višje.

Z odličnim spoštovanjem

1170 6-2

Mihael Finžgar, kamnoseški mojster pri novem pokopališču.

Posebni vlak

Ljubljana-Bohinjska Bistrica

v nedeljo, dne 17. maja.

Odhod iz Ljubljane (južni kolodvor) **ob 5.47 uri zjutraj.** Prihod na Boh. Bistrico 8.53 zjutraj. **Odhod iz Boh. Bistrice** ob 10.17 uri zvečer. Prihod v Ljubljano ob 1.13 ponoči.

Vozne cene za tja in nazaj so:

iz Ljubljane,	Škofje Loke,	Kranja,	Radovljice,
II. razred K 7.40,	K 5.80,	K 5.20,	K 3.80.
III. razred » 4.—,	» 3.20,	» 2.80,	» 2.—.

Vozni listki se dobivajo:

v Ljubljani: v lekarni Trnkoczy in pri Fr. Gärtnerju, tajniku deželne zveze za tujski promet (hotel „Lloyd“);

v Škofji Loki: pri g. R. Thalerju, trgovcu;

v Kranju: pri g. K. Florianu, knjigotrdnica;

v Radovljici: pri g. F. Fürsagerju, trgovcu.

1181 3 3

V teh krajih se dobe obenem izkaznice za banket à 3 K.

Prva boroveljska tovarna orožja

Peter Wernig

c. kr. dvorni izdelovalec orožja.

Družba z omejenim jamstvom.

Borovlje, Koroško.

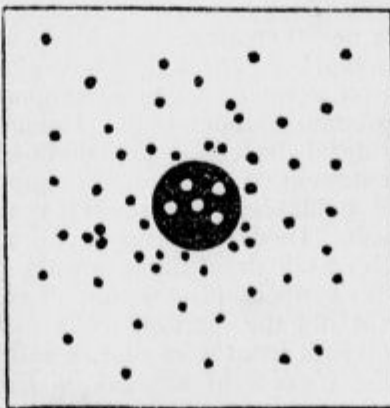

Ceniki zastoj in franko.

Izumitelj in izdelovalec

triumf-rifled pušk

in Wernig-universal pušk

z najgostejšimi, doslej nepoznanimi, **neprekosljivimi vijali** (Bohrung), ki omogoča, da je strel izredno nagel in močan, za kar se **popolno jamči**, po zmernih cenah, priporoča vsem p. n. lovcem svoje

najizbornejše izdelke

kakor **troceveke**, lahke kot pero, odl. **risanice** (stuce), **dvocavne risanice** (Bock-gewehr), **puške za streljanje v tarčo** (Büchsenflinten), **Mannlicherjeve schön- auske risanice**, kakor tudi **Wernigove dveterocevke** i. t. d.

Podružnice:

Praga z menjalnicami: Oraben 58, Mala str. 17, Sedro, Brno, Ofška Lpa, Ofška Kamnina, Hornviki Samberg, Mödling, Novi Žilka, Pilsen, Zvitov in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wellzelle 10, II. Yborstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vogl Rennweg), III. La wengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Seidenbrunnstrasse 68 a, VI. Gumpendorferstr. 52, VII. Mariahilferstrasse 74, VIII. Lerschenfelderstrasse 132, IX. Alserviase 33, X. Favoritnerstrasse 48, XI. Währingstrasse 33, XII. Döblinger Hauptstr. 28, XIII. Hauptstrasse 28.

Menjalnična dolniška družba 45 150 173

„MERCUR“

Dunaj, I. Wellzelle 10.

300.000 K 20.000 0 0, Rezer. sklad K 8.500.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk, devis, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje izrebranih zastavnic in obligacij, srečk in kuponov.